

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет фізичної культури, спорту та реабілітації

Кафедра теорії та методики фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
фізичної культури, спорту та реабілітації

проф. Юрій МОСЕЙЧУК

« 24 » серпня 2025 року

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

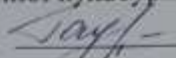
(назва навчальної дисципліни)

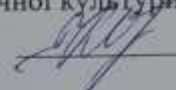
Освітньо-професійна програма	Фізична культура
Спеціальність	014.11 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Факультет	фізичної культури, спорту та реабілітації
Мова навчання	українська

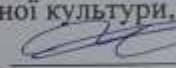
Чернівці 2025 рік

Наскрізна програма «Практична підготовка студентів» складена на підставі «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», затвердженого Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та введеного в дію протоколом ректора № 1 від 27.01.2025 року, освітньої програми «Фізична культура» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.11 «Середня освіта (фізична культура)», галузі знань – 01 Освіта/Педагогіка, затверджена Вченою радою Чернівецького національного університету (Протокол № 8 від 27 травня 2025 р.)

Укладачі:

доцент кафедри теорії та методики фізичної культури,
кандидат педагогічних наук Олена ГАУРЯК

доцент кафедри теорії та методики фізичної культури,
кандидат педагогічних наук Оксана КИСЕЛИЦЯ

доцент кафедри теорії та методики фізичної культури,
кандидат педагогічних наук Іван ВАСКАН

доцент кафедри теорії та методики фізичної культури,
кандидат педагогічних наук Юрій КУРНИШЕВ

Програма ухвалена вченою радою факультету фізичної культури, спорту та реабілітації
«27» серпня 2025 року. Протокол № 1.

Гарант ОП
канд. пед. наук, доцент Іван ВАСКАН

Програма погоджена кафедрою теорії та методики фізичної культури
«27» серпня 2025 року. Протокол № 1.

Завідувач кафедри
канд. пед. наук, доцент Іван ВАСКАН

ВСТУП

Оновлення всіх ланок суспільного життя вимагає від закладів вищої освіти України посилення уваги до професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури, до формування й розвитку в них соціальної та трудової активності в умовах ринкової економіки.

Майбутнім учителям потрібно дати найсучасніші знання й належну практичну підготовку, адже успішне розв'язання складних завдань навчання та виховання молоді значною мірою залежить від педагогічної майстерності, наукової ерудиції й культури учителя.

Формування педагога нового типу, мислячого, ініціативного, самокритичного може дати позитивні наслідки, якщо здобувачі освіти уже в роки навчання у ЗВО буде створено умови, наближені до їх професійної діяльності. Учителя формує не лише предметний зміст основ наук, а й постійний розвиток, удосконалення професійно-педагогічних умінь і навичок.

У системі ступеневої підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)», за освітньою програмою «Фізична культура» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка практична підготовка посідає значне місце. Її важливість зумовлюється тим, що лише в процесі безперервної практичної роботи формуються основні педагогічні вміння та навички, з'являється інтерес до професії вчителя, розвивається потреба у педагогічному вдосконаленні, створюються умови для широкого досвіду, творчого й дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

Усі види практичної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фізична культура» є частиною системи професійної підготовки вчителів, що дають можливість поєднати теоретичні знання, які студенти отримали під час навчання в університеті та їх практичну діяльність з виконанням обов'язків учителя фізичної культури.

Наскрізна програма практичної підготовки спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)», складена відповідно до «Положення про проведення практики студентів вищих начальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.93., № 93, «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» затвердженого Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та введеного в дію протоколом ректора №7 від 31.08.2020 року, освітньої програми «Фізична культура», галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальності 014.11 «Середня освіти (Фізична культура)».

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРАКТИК
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ**

№ з/п	Назва педагогічної практики	Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Вид підсумкового контролю
					Кредитів	годин	тижнів	
1.	Навчальна (ознайомлювальна) практика в ЗЗСО	денна	2	4	4	120	2	залік
		заочна					1	
2.	Педагогічна практика в ЗЗСО	денна	3	5	4	120	2	залік
		заочна					1	
3.	Педагогічна практика в ЗЗСО (в середній та старшій школі)	денна	4	7	8	240	4	екзамен
		заочна					2	
4.	Педагогічна професійно-орієнтована практика в ЗЗСО	денна	4	8	7	240	4	екзамен
		заочна					2	
5.	Туристичний похід	денна	2	4	2	60	1	Модуль ОК «Туризм та спортивне орієнтування з методикою викладання. Туристичний похід»
		заочна					1	
6.	Навчальна практика: лижний збір	денна	3	6	4	120	1	залік
		заочна					1	

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для навчально-методичного забезпечення проходження здобувачами освіти усіх видів педагогічних та навчальних практик необхідно мати:

1) базові заклади загальної середньої освіти м. Чернівці, або у закладах загальної середньої освіти за місцем проживання, чи працевлаштування здобувачів освіти, які мають відповідати вимогам програми;

2) перелік базових закладів загальної середньої освіти (БЗЗСО) визначається за рекомендацією міського (обласного) управління освіти, погодженням із ректоратом та факультетом фізичної культури та здоров'я людини університету та за згоди самого ЗЗСО;

3) бази навчальних практик, які мають відповідати вимогам програми практик.

Головні критерії вибору БЗЗСО університету:

- входження у навчально-виховний комплекс університету;
- спеціалізація закладу освіти відповідно до напрямку підготовки вчителя предмету «Фізична культура» в університеті;
- можливість забезпечення належних умов для якісного проходження педагогічних практик (інноваційний характер закладу освіти, наявність висококваліфікованого педагогічного персоналу, достатня матеріально-технічна база);
- відкритість закладу освіти, налаштованість його колективу на поширення кращого педагогічного досвіду.

ОРІЄНТОВНІ БАЗИ ПРАКТИК

спеціальності 014.11 «Середня освіта (фізична культура)»

ОПП «Фізична культура» ОР «бакалавр»

№ з/п	Повна назва освітнього закладу	Адреса ЗЗСО	Кількість інклюзивних класів	Одночасне проходження практики в ЗЗСО (кількість здобувачів освіти одного курсу)
<i>Педагогічні практики в ЗЗСО</i>				
1.	Чернівецька гімназія №1 ім. Т.Г. Шевченка	58005, пр. Незалежності 68, м. Чернівці	5	6
2.	Чернівецька гімназія № 8 Чернівецької міської ради	58004, вул. Дзержика 22, м. Чернівці.	-	8
3.	Чернівецька гімназія № 9 Чернівецької міської ради	58000, вул. Володимира Великого, 36, м.	11	6
4.	Чернівецька гімназія № 10 Чернівецької міської ради	58004, вул Горіхівська, 29, м. Чернівці	-	6
5.	Чернівецька гімназія № 11 Чернівецької міської ради	58001, вул. Тараса Шевченка, м. Чернівці	12	6
6.	Чернівецька гімназія № 12 «Лідер» Чернівецької міської ради	58000, вул. Бережанська 25-а, м. Чернівці	3	6
7.	Чернівецька гімназія № 13	58025, Дібровецька, 5-а,	4	6

	Чернівецької міської ради	м. Чернівці		
8.	Чернівецька гімназія № 14 Чернівецької міської ради	58029, вул. Героїв Майдану, 152-а, м. Чернівці	10	8
9.	Чернівецька гімназія № 15 Чернівецької міської ради	58004, вул. Івана Мазепи, 8-а, м. Чернівці.	8	8
10.	Чернівецька гімназія № 16 Чернівецької міської ради	58008, вул. Білоруська, 77, м. Чернівці.	2	6
11.	Чернівецька гімназія № 17 Чернівецької міської ради	58025, вул. Яна Налєпки 3, м. Чернівці	5	6
12.	Чернівецька гімназія № 18 Чернівецької міської ради	58005, вул. Щербанюка м. Чернівці	12	6
13.	Чернівецька гімназія № 19 Чернівецької міської ради	58025 вул. І.Підкови, 9. м. Чернівці.	13	6
14.	Чернівецька гімназія № 20 Чернівецької міської ради	58018 вул. Глібова, 12. м. Чернівці.	7	6
15.	Чернівецький ліцей № 5 «Оріяна» Чернівецької міської ради	58000, вул. В. Загула 8, м. Чернівці	-	6
16.	Чернівецький ліцей № 7 Чернівецької міської ради	58000, пр. Незалежності, 88-д, м. Чернівці	-	8
17.	Чернівецький ліцей № 9 Чернівецької міської ради	58005, вул. Щепкіна, 2. м. Чернівці,	-	8
18.	Чернівецький ліцей № 13 Чернівецької міської ради	58032, вул. Південно- Кільцева, 17, м. Чернівці.	13	8
19.	Чернівецький ліцей № 17 «Успіх» Чернівецької міської ради	58013, вул. Південно- Кільцева 7-б, м. Чернівці,	13	8
20.	Чернівецький ліцей № 18 Чернівецької міської ради	58013, вул. С.Скальда, 26-в, м. Чернівці,	9	8
21.	Чернівецький ліцей № 19 Чернівецької міської ради	58018, вул. Фізкультурна 5, м. Чернівці	28	8
22.	Багатопрофільний ліцей для обдарованих дітей Чернівецької міської ради	58023, вул. Винниченка, 119, м. Чернівці,	-	8
23.	Приватна гімназія «Надія»	58023, вул. Січових Стрільців, 3-В, м. Чернівці,	-	6
Навчальні практики				
24.	Спортивна база олімпійського резерву «Заросляк»	Івано-Франківська обл., смт. Ворохта	-	Увесь курс
25.	Спортивна база олімпійського резерву «Пятихатки»	Івано-Франківська обл., смт. Ворохта	-	Увесь курс
26.	База лісового масиву г. Цецино м. Чернівці	м. Чернівці	-	Увесь курс

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Загальне та методичне керівництво усіх видів практичної підготовки здобувачів освіти забезпечує кафедра фізичної культури та основ здоров'я факультету фізичної культури та здоров'я людини ЧНУ імені Юрія Федьковича.

Розподіл студентів для проходження будь-якого з видів практики здійснюється з урахуванням майбутніх професійних та наукових інтересів студента й оформлюється відповідним наказом по університету.

Перед початком практики під час настановної конференції студент повинен ознайомитись з програмою педагогічної практики, наказом про її проходження, отримати направлення для проходження практики в ЗЗСО та консультацію керівника від спеціальності (керівника-методиста) практики від кафедри щодо завдань, змісту, порядку проходження, вимог до звітної документації та захисту практики.

Права й обов'язки практиканта та особливості його співпраці з керівником-методистом практики та викладачами кафедри

Провідним в організації педагогічної практики та реалізації її основних завдань є усвідомлення студентом-практикантом своїх прав і обов'язків, уміння налагоджувати тісну співпрацю викладачем (керівником-методистом) кафедри та вчителями ЗЗСО.

Взаємна відповідальність практиканта та його керівника-методиста є умовою успішного виконання завдань практики.

Права учасників практики

1. Студент-практикант має право звертатися до керівника від кафедри з будь-яких питань, що пов'язані з виконанням основних та індивідуального завдань для проходження практики.

2. Студент-практикант має право проходити педагогічну практику у ЗЗСО за місцем проживання/місцем працевлаштування відповідно клопотання від адміністрації відповідного закладу освіти.

3. Керівник практики від кафедри має право перевіряти достовірність наданих студентом відомостей та документів, що стосуються проходження практики й виконання індивідуального завдання на практику, а також завдань для самостійного виконання; вимагати від студента-практиканта своєчасного подання на перевірку щоденника практики й звіту про її проходження та інших документів передбачених програмою практики.

Обов'язки керівників-методистів практики

Керівник-методист практики від спеціальності зобов'язаний:

- на настановній конференції перед початком практики ознайомити здобувачів освіти з метою практики, її термінами, змістом, основними завданнями та вимогами щодо порядку проходження та звітності;
- забезпечувати високу якість проведення практики згідно з програмою: планувати навчально-виховну роботу студентів-практикантів, надавати

методичну допомогу у підготовці і проведенні навчальних занять за фахом (уроків), організації роботи з учнівським колективом, у навчальній та позанавчальній роботі;

- здійснювати поточний контроль за роботою студентів з виконання основних завдань практики;

- надавати студентам-практикантам методичну допомогу у виконанні завдань практики та індивідуальних завдань: відвідувати уроки в школі, брати участь у їх обговоренні, оцінювати і виставляти відповідні бали у протоколи, інші звітні документи;

- допомагати практикантам у виборі теми виховного заходу, розробці плану-конспекту, завізувати/затверджувати його (до початку проведення), бути присутнім на залікових уроках, заліковому виховному заході, брати участь у його обговоренні, виставляти оцінку за його проведення й оформлення;

- інформувати кафедру про хід практики, у випадку неявки студентів на практику, порушення ними трудової дисципліни, нехтування своїми обов'язками, а також при виникненні конфліктних ситуацій повідомляти про це письмово завідувача випускової кафедри і деканат факультету;

- після закінчення практики прийняти від студентів звіти про практику і перевірити їх, брати участь у комісії із захисту звітів про практику;

- по закінченні захисту звітів про практику скласти підсумковий звіт про проведену роботу, її результати й недоліки, внести пропозиції з удосконалення програми практики.

Керівник базової установи після погодження програми й графіка проходження практики видає наказ по організації про допуск здобувачів освіти до проходження практики, де визначає порядок її організації та призначає керівника практики від базової установи.

Керівник практики від базової установи зобов'язаний:

- поінформувати студентів про правила внутрішнього розпорядку установи (школи) та забезпечити контроль за дотриманням цих правил;

- забезпечити для студентів необхідні умови для виконання завдань практики;

- надати практикантам необхідну допомогу у складанні графіку проходження практики;

- здійснювати контроль за виконанням студентами-практикантами отриманих завдань, дотриманням трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку;

- забезпечити можливість користування нормативними документами, іншими матеріалами, необхідними для виконання завдань практики;

- оцінити та підписати звіт студента про проходження практики, скласти характеристику на студента-практиканта, в якій відобразити рівень виконання студентом завдань практики.

Керівники практики від базової установи разом з керівниками практики від кафедри несуть відповідальність за якість та результати практики студентів.

Керівник-методист педагогічної практики зобов'язаний:

- спільно із студентом-практикантом планувати його навчально-виховну роботу, надавати методичну допомогу у підготовці і проведенні занять (уроків), організації виховної роботи з учнівським колективом;
- відвідувати уроки які проводять студенти-практиканти, брати участь у їх обговоренні й оцінюванні;
- надавати практикантам допомогу у виборі теми виховного заходу, розробці плану-конспекту, візувати його (до початку проведення), бути присутнім на заході, брати участь у його обговоренні та оцінюванні;
- на засіданнях кафедри доповідати про стан проходження, а також про підсумки практики, вносити пропозиції щодо її покращення.

Обов'язки студента-практиканта

Протягом проходження педагогічної практики, студент-практикант

- здійснює свою діяльність відповідно до вимог статуту ЗЗСО, правил внутрішнього розпорядку, виконує розпорядження керівника педагогічної практики та викладачів-наставників (методистів);
- дотримується правил виробничої дисципліни і правил техніки безпеки, заходів з охорони здоров'я та збереження життя та здоров'я учнів;
- бере активну участь у настановних і підсумкових конференціях, семінарах;
- самостійно виконує індивідуальний план проходження всіх етапів практики;
- дотримується вимог до оформлення звітної документації;
- вивчає специфіку реалізації державних програм з фізичної культури, масової фізичної культури, основ здоров'я, захисту України в закладах загальної середньої освіти;
- особисто готується до проведення уроків та інших доручених заходів;
- знайомиться з передовим педагогічним досвідом організації навчально-вихованого процесу в ЗЗСО та вдосконалює свою педагогічну майстерність;
- провадить аналіз спеціалізованої літератури, знайомиться з сучасними інформаційними технологіями;
- оформляє і своєчасно (у визначені терміни) подає на кафедру керівнику-методисту практики для перевірки звітну документацію.

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програми практики з поважних причин (підтверджених документально), дозволяється розпорядженням декана факультету проходження практики до кінця навчального семестру без відриву від занять в університеті. за умов, визначених Університетом та погоджених із базою практики, крім тих випадків, коли практика проходила в останній семестр перед атестацією. У разі, якщо специфіка практики не дає можливості повторного проходження,

такий студент відраховується з Університету. Здобувача вищої освіти, який вдруге отримав негативну оцінку з практики, відраховують з Університету.

Підведення підсумків.

Підведення підсумків та оголошення результатів проходження усіх видів практичної підготовки здобувачів освіти здійснюється на підсумковій звітній конференції (захист практики). Результати проходження усіх видів практики обговорюються (затверджуються) на засіданні кафедри фізичної культури та основ здоров'я та доводяться до відома на Вченій раді факультету.

1. НАВЧАЛЬНА (ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНА) ПРАКТИКА

Метою навчальної (ознайомлювальної) практики є первинне ознайомлення з особливостями майбутньої професії вчителя фізичної культури, набуття та закріплення професійних умінь і навичок педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Завдання практики:

1. Ознайомлення зі структурою й особливостями функціонування закладів загальної середньої освіти, матеріально-технічною базою, з педагогічним досвідом учителів фізичної культури.

2. Сприяння формуванню професійно-педагогічних знань, умінь та навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності вчителя фізичної культури.

3. Ознайомлення з особливостями організації, планування та проведення навчально-виховної та фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями різного віку, ознайомлення з первинною документацією вчителя фізичної культури.

4. Оволодіння студентами навичок організації та проведення підготовчої частини уроку з фізичної культури.

5. Засвоєння морально-етичних норм професійної діяльності учителя фізичної культури.

Пререквізити: для проходження «Навчальної (ознайомлювальної) практики» корисними будуть знання, отримані студентом з матеріалів курсів, передбачених ОПП «Фізична культура» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема: «Анатомія з основами морфології», «Гігієна з основами екології», «Фізіологія людини», «Гімнастика з методикою викладання», «Педагогіка та майстерність управління освітнім процесом». У разі необхідності, студенти можуть опрацювати зазначений матеріал у межах годин самостійної роботи, наприклад, за електронними курсами на платформі moodle.chnu.edu.ua

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач освіти у процесі практичної підготовки:

Відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична культура», проходження «Навчальної (ознайомлювальної) практики» сприяє формуванню у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо.

ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.

ЗК 6. Здатність до самовдосконалення, саморозвитку та оволодіння сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК 3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК 14. Вміння самостійно організовувати та проводити уроки фізичної культури, позакласні спортивні заходи й фізкультурно-оздоровчу роботу з учнями в закладах загальної середньої освіти.

Програмні результати навчання (РН):

ПРН 3. Називає і аналізує методи постановки цілей, планування та проектування освітнього процесу, враховуючи компетентнісний підхід та індивідуальні потреби учнів. Знає форми, методи і засоби фізичної культури у закладах освіти.

ПРН 17. Вміє аналізувати та об'єктивно оцінювати навчальні досягнення учнів із фізичної культури, адаптуючи навчальний процес до їхніх здібностей та індивідуальних особливостей.

ПРН 18. Здатний самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури для учнів закладів загальної середньої освіти.

Зміст програми навчальної (ознайомлювальної) практики в ЗЗСО

№ з/п	Назва теми з основними питаннями – план
Змістовий модуль 1. Ознайомлення з роботою закладу загальної середньої освіти	
1.	Тема 1. Настановна конференція. Знайомство з керівництвом школи, вчителями фізичної культури. Ознайомлення з традиціями школи. Ознайомлення із нормативно-правовими та іншими документами, які регулюють та упорядковують діяльність освітнього закладу, навчальний план закладу загальної середньої освіти ; план виховної роботи з учнями; календар спортивно-масових заходів.
2.	Тема 2. Розробка індивідуального плану проходження навчальної (ознайомчої) практики в ЗЗСО.
3.	Тема 3. Співпраця з учителем (вивчення робочої програми проходження навчального матеріалу та робочого плану з фізичної культури на період навчальної (ознайомчої) практики. Опис матеріальної бази (наявність спортзалів, спортмайданчиків, спортивного інвентарю).
4.	Тема 4. Спостереження за проведенням уроків фізичної культури вчителем відповідно до індивідуального графіка (з відповідним записом конспекту уроку в щоденнику практики).

5.	Тема 5. Підготовка до самостійного проведення підготовчої частини уроку. Розробка конспекту підготовчої частини уроків для учнів різного віку (молодшої, середньої та старшої школи).
Змістовий модуль 2. Організація роботи та виконання функцій вчителя з фізичної культури у закладах загальної середньої освіти	
6.	Тема 6. Допомога вчителю в організації та проведенні уроку фізичної культури та позакласного фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу.
7.	Тема 7. Проведення підготовчої частини уроку (за розробленими конспектами).
8.	Тема 8. Розробка фізкультурно-оздоровчого (спортивно-масового) заходу (написання сценарію).
9.	Тема 9. Оформлення звітної документації за матеріалами практики.
Змістовний модуль 3. Захист практики.	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1.	Ознайомлення із нормативно-правовими та іншими документами, які регулюють та упорядковують діяльність освітнього закладу, навчальний план закладу загальної середньої освіти; план виховної роботи з учнями: календар спортивно-масових заходів. Розробка індивідуального плану проходження ознайомчої практики.
2.	Розробка планів-конспектів підготовчої частини уроків для учнів різного віку (молодша, середня та старша школа)
3.	Ведення щоденника практики: опис матеріальної бази закладу освіти (наявність спортзалів, спортмайданчиків, спортивного інвентарю), запис спостережень уроків фізичної культури).
4.	Підготовка до самостійного проведення підготовчої частини уроку.
5.	Підготовка до організації та проведення позакласного фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу (розробка конспекту/сценарію).
6.	Підготовка до захисту практики, оформлення звітної документації за матеріалами практики.

Форми та методи контролю

Поточні види контролю: поточний контроль здійснюється керівниками-методистами протягом проходження студентами навчальної (ознайомчої)

практики шляхом аналізу та оцінювання їх систематичної роботи в закладі загальної середньої освіти.

Підсумковий вид контролю – здійснюється у кінці проходження навчальної (ознайомчої) практики, шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності студентів протягом всього періоду проходження практики. Оцінка оголошується на звітній конференції – захисті практики.

При виставленні оцінки студенту враховується рівень підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями та навичками, ставлення до дітей, колег, акуратність, дисциплінованість студента, якість оформлення звітної документації та час її подання.

Вид підсумкового контролю – залік.

Критерії поточного та підсумкового оцінювання

№ з/п	Вид роботи	Максимальна кількість балів	Контроль
<i>Документи, які складаються та оцінюються протягом проходження практики (всього – 60 балів)</i>			
1.	Складання індивідуального плану.	5 б	Керівник-методист
2.	Щоденник практики: - опис бази практики (наявність спортзалів, перелік спортивних споруд, інвентарю); - відвідування уроків учителя з фізичної культури, спостереження за процесом організації та проведення уроків фізичної культури, наявність письмових спостережень у щоденнику практики, завірених вчителем.	4 б 1x20=20 б	Керівник-методист
3.	Складання конспектів підготовчої частини уроку з фізичної культури (1 – для учнів початкової школи, 1 – для учнів середньої школи, 1 – для учнів старшої школи)	6x3=18 б	Керівник-методист
4.	Спостереження спортивного або фізкультурно-оздоровчого заходу: початкова – 1; середня – 1; старша – 1.	3	Керівник-методист
5.	Ознайомлення з документацією планування навчальної роботи з фізичної культури (<i>запис у щоденнику практики на період проходження ознайомчої практики</i>): ➤ фрагмент поурочного календарного плану роботи з фізичної культури; ➤ фрагмент робочої програми розподілу навчального матеріалу з фізичної культури.	5 б 5 б	Керівник-методист
<i>Документи, які оцінюються на захисті практики (всього – 40 балів)</i>			
6.	Звіт (фото-звіт) про проходження практики.	10б	Керівник-методист

7.	Характеристика на студента (з підписом вчителя фізичної культури, директора та завірена печаткою ЗЗСО)	5	Керівник-методист
8.	Характеристика на студента з оцінкою роботи керівника-методиста.	25 б	Керівник від бази практики
Загальна кількість балів – оцінка за ЄКТС		100 балів	

Шкала оцінювання ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
зараховано	A (90-100)	відмінно
зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
не зараховано	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)

Підсумкова оцінка виставляється після повного завершення проходження педагогічної практики й оголошується на звітній конференції – захисті практики.

Підведення підсумків

Підведення підсумків та оголошення результатів проходження навчальної (ознайомчої) практики здійснюється на підсумковій звітній конференції (захист практики). Результати проходження практики обговорюються (схвалюються) на засіданні кафедри та доводиться до відома на Вченій раді факультету.

2. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗЗСО

Педагогічна практика у ЗЗСО є складовою частиною професійної підготовки фахівців, майбутніх учителів фізичної культури.

Здобувачі освіти третього курсу, факультету фізичної культури та здоров'я людини, спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)» ОП «Фізична культура» здобувають уміння та навички практичного застосування знань зазначеної спеціальності, проходячи двотижневу педагогічну практику в ЗЗСО у початковій школі під керівництвом викладачів кафедри фізичної культури та основ здоров'я.

Мета педагогічної практики в ЗЗСО – набуття студентами професійних умінь та навичок педагогічної діяльності вчителя фізичної культури з учнями початкової школи.

Завдання практики:

1. Ознайомлення зі структурою й особливостями функціонування ЗЗСО, ознайомлення та вивчення педагогічного досвіду учителів фізичної культури, які працюють з учнями початкової школи в умовах Нової української школи (НУШ).

2. Сприяння формуванню професійно-педагогічних знань, умінь та навичок, необхідних для професійної діяльності сучасного вчителя фізичної культури.

3. Набуття здобувачами освіти навичок організації, планування та проведення навчально-виховної та фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями початкової школи, ведення облікової та звітної документації з фізичної культури, заповнення «Свідоцтва досягнень» учнів початкових класів.

4. Набуття студентами знань та вмінь з особливостей формувального оцінювання, набуття навичок формування в учнів ключових компетентностей.

5. Засвоєння морально-етичних норм професійної діяльності та особливостей спілкування з учнями початкової школи крізь парадигму НУШ.

Пререквізити: для опанування завдань освітньої компоненти «Педагогічна практика в ЗЗСО» корисними будуть знання, отримані студентом з матеріалів курсів, передбачених ОПП «Фізична культура» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема: «Гімнастика з методикою навчання», «Методика організації рухової активності дітей та учнівської молоді», «Спортивні ігри з методикою викладання», «Теорія і методика фізичного виховання школярів», «Психологія: загальна, педагогічна та вікова», «Організація і проведення спортивно-масових заходів в закладах освіти», «Медико-біологічні основи фізичної культури».

У разі необхідності, студенти можуть опрацювати зазначений матеріал у межах годин самостійної роботи, наприклад, за електронними курсами на платформі moodle.chnu.edu.ua.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач освіти у процесі педагогічної практики

Відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична культура», проходження *«Педагогічної практики в ЗЗСО»* сприяє формуванню у

здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до самовдосконалення, саморозвитку та оволодіння сучасними знаннями.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичного виховання.

ФК 4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.

ФК 5. Здатність до володіння педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і самостійної розробки методик і технологій для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ФК 7. Здатність оволодівати базовими та інноваційними видами фізкультурної діяльності з подальшим втіленням на практиці.

ФК 8. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.

ФК 9. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів, їхньої рухової активності у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.

ФК 10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, проводити позакласну спортивно-масову, організаційну, навчально-методичну роботу у сфері фізкультурно-оздоровчих послуг.

ФК 11. Здатність до планування та самостійного проведення оздоровчо-тренувальних занять з учнями у шкільних секціях спортивного напрямку.

ФК 12. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.

ФК 13. Здатність оцінювати фізичні здібності і функціональний стан учнів, адекватно вибирати засоби і методи рухової діяльності для корекції стану учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

ФК 14. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.

ФК 15. Здатність до організаційної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, позашкільних закладах учнівської

молоді (зі спортивного туризму й орієнтування), літніх дитячих оздоровчих таборів.

ФК 16. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

Програмні результати навчання:

Знання:

ПРЗ 3. Знає, як застосовувати на практиці основні вчення в галузі фізичної культури.

ПРЗ 4. Володіє актуальними технологіями педагогічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини.

ПРЗ 6. Знає основні теоретичні положення в галузі фізичної культури.

ПРЗ 7. Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичної культури та спорту.

ПРЗ 8. Знає правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; володіє основними методами захисту персоналу та населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих.

ПРЗ 9. Знає закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей у різних видах рухової активності.

ПРЗ 12. Знає основні закони природничо-наукових дисциплін у професійній діяльності, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.

Уміння:

ПРУ 1. Уміє проводити дослідження на відповідному рівні, здійснювати пошук, обробку та аналізу інформації з різних джерел, вчитися і оволодівати сучасними знаннями для їх подальшої реалізації в практиці.

ПРУ 2. Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.

ПРУ 3. Володіє педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і уміє самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПРУ 4. Уміє самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, закладах загальної середньої та професійної освіти, проводити позакласну спортивно-масову, організаційну та навчально-методичну роботу у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, закладах фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.

ПРУ 5. Володіє руховими навичками в базових видах спорту на рівні масових розрядів; вдосконалює руховий арсенал шляхом формування рухових умінь і навичок в інших видах спорту.

ПРУ 6. Уміє розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та

зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.

ПРУ 7. Володіє базовими та інноваційними видами фізкультурної діяльності, вміє здійснювати пошук, аналіз та оцінку інформації необхідної для постановки і вирішення професійних завдань. Уміє розробляти перспективні та оперативні плани і програми конкретних занять в сфері дитячо-юнацького спорту та зі спортсменами масових розрядів.

ПРУ 8. Уміє визначати цілі і завдання, планувати навчальні заняття, розробляти необхідну документацію для проведення занять з фізичної культури та спорту.

ПРУ 9. Здатний складати планувальну і звітну документацію, організовувати та проводити масові фізкультурні заходи та спортивні змагання.

ПРУ 11. Здатний здійснювати організацію діяльності населення з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, зокрема, зі спортивного туризму й орієнтування за топографічними картами та іншими засобами навігації.

Комунікація:

ПРК 1. Володіє прийомами спілкування і уміє використовувати їх при роботі з колективом та кожним індивідумом.

ПРК 3. Здатний з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками.

ПРК 5. Здатний розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

Результати проходження педагогічної практики в ЗЗСО: у результаті проходження педагогічної практики здобувач освіти повинен **знати:**

- законодавче та нормативне забезпечення діяльності вчителя фізичної культури початкових класів;
- вимоги до планування, організації та проведення навчально-виховної та фізкультурно-оздоровчої з учнями початкових класів;
- вимоги до введення облікової та звітної документації з фізичної культури, вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів, набуття компетентностей;
- морально-етичні норми професійної діяльності;

вміти:

- застосовувати набуті теоретичні знання, вміння та навички у професійній діяльності;
- планувати й аналізувати роботу вчителя фізичної культури в початковій школі;
- проводити уроки з фізичної культури з учнями початкової школи;

- організувати та провести фізкультурно-оздоровчий захід з учнями початкової школи (короткотривалу руханку, фізкультурну перерву, фізкультурний флешмоб, руханку у групі подовженого дня, тощо);
- застосовувати різні види, форми та методи роботи і початковій школі;
- вміти застосовувати сучасні/новітні види рухової активності та інноваційні технології викладання фізичної культури в ЗЗСО в умовах НУШ;
- вивчати особистість, колектив і середовище, в якому вони співіснують;
- професійно реагувати на зміну обставин, самостійно приймати рішення і нести за них відповідальність.

**Зміст програми
педагогічної практики а ЗЗСО**

№ з/п	Зміст
<i>Змістовий модуль 1. Особливості організації навчально-виховної роботи учителів фізичної культури ЗЗСО початкової школи</i>	
1.	<i>Організаційна робота.</i> Настановна конференція. Знайомство з керівництвом ЗЗСО, вчителями фізичної культури, ознайомлення з традиціями закладу освіти.
2.	<i>Методична робота</i> Складання індивідуального календарного плану проходження педагогічної практики в ЗЗСО Співпраця з учителем фізичної культури (ознайомлення з документацією планування навчальної роботи з фізичної культури у початковій школі на період педпрактики). Відвідування уроків з фізичної культури вчителів, спостереження за процесом організації та проведення уроків із записом спостережень у щоденнику практики Підготовка до самостійного проведення уроків фізичної культури в якості вчителя фізичної культури, розробка планів-схем уроків фізичної культури. Розробка розгорнутого плану-конспекту пробного та залікового (відкритого) уроків фізичної культури для учнів початкової школи. Розробка конспекту/сценарію фізкультурно-оздоровчого заходу (короткотривалої руханки, фізкультурної перерви, флешмобу, руханки/рухливих ігор у групі подовженого дня.). Оформлення звітної документації за матеріалами практики.
<i>Змістовий модуль 2. Організація роботи та виконання функцій учителя фізичної культури в початковій школі ЗЗСО</i>	
3.	<i>Навчально-виховна робота</i> Самостійне проведення уроків фізичної культури в якості вчителя,

	відповідно до індивідуального графіка. Організація та проведення пробних та залікових (відкритих) уроків фізичної культури, відповідно до індивідуального календарного плану вчителя фізичної культури
4.	Фізкультурно-оздоровча робота Практичне проведення фізкультурно-оздоровчого заходу (короткотривалої руханки, фізкультурної перерви, флешмобу, руханки/рухливих ігор у групі подовженого дня).
Змістовий модуль 3. Захист практики	
	Участь у підсумковій конференції/захист практики в ЗЗСО. Представлення звітної документації.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1.	Ознайомлення з документацією планування навчальної роботи з фізичної культури у початковій школі. Вивчення та аналіз навчальної програми для учнів 1-2 та 3-4 класів НУШ, робочої програми та поурочного календарного плану вчителя фізичної культури.
2.	Підготовка до самостійного проведення уроків фізичної культури в якості вчителя, відповідно до індивідуального календарного плану (розробка планів-схем уроків фізичної культури).
3.	Підготовка до проведення пробних та залікових (відкритих) уроків з фізичної культури, відповідно до індивідуального календарного плану (розгорнутого плану-конспекту пробного та залікового (відкритого) уроків фізичної культури для учнів початкової школи).
4.	Підготовка до проведення фізкультурно-оздоровчих заходів. Розробка конспекту/сценарію фізкультурно-оздоровчого заходу (короткотривалої руханки, фізкультурної перерви, флешмобу, руханки/рухливих ігор у групі подовженого дня).
5.	Аналіз уроків, проведених студентами-колегами. Запис у щоденник практики
6.	Ведення щоденника педагогічної практики
7.	Підготовка до звітної конференції/захист практики. оформлення звітної документації за матеріалами проходження практики, написання звіту та доповіді-презентації.

Критерії та засоби оцінювання практичної підготовки студентів

Засоби оцінювання

Теоретична та практична підготовка; теоретичне, практичне та письмове виконання вимог та завдань педагогічної практики; самостійна робота; індивідуальні й групові консультації.

Форми поточного та підсумкового оцінювання

Поточні види контролю: поточний контроль здійснюється керівниками-методистами протягом проходження здобувачами освіти педагогічної практики шляхом аналізу та оцінювання їх систематичної роботи в ЗЗСО, пробних та залікових (відкритих) уроків, фізкультурно-оздоровчих заходів одразу після їх проведення.

Підсумковий вид контролю – здійснюється в кінці проходження педагогічної практики, шляхом оцінювання цілісної систематичної практичної діяльності студента протягом всього періоду проходження практики. При виставленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури, якість виконання завдань педагогічної практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями та навичками, ставлення до дітей, колег, акуратність, дисциплінованість, креативність студента, якість оформлення звітної документації та вчасність/час її подання.

Вид підсумкового контролю – залік.

Критерії оцінювання педагогічної практики

Критерій оцінки – це мірило для визначення рівня засвоєння знань, умінь і навичок. Існує специфіка оцінювання окремих видів робіт (усних та письмових), але вона ґрунтується на загальних нормативах.

Оцінюється:

а) рівень теоретичної підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань педагогічної практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями та навичками;

б) характер засвоєння матеріалу – обсяг, повнота, правильність і точність знань, рівень їх осмислення, міцність засвоєння, уміння застосовувати вивчене на практиці в стандартних та змінених умовах;

в) ставлення до дітей, колег, акуратність, дисциплінованість, креативність студента;

г) якість оформлення звітної документації та час її подання;

в) під час захисту педагогічної практики – якість відповідей студента, а саме: обґрунтованість, логічність, послідовність, самостійність судження, культура мови.

Критерії поточного та підсумкового оцінювання педагогічної практики в ЗЗСО

№ з/п	Вид роботи	Термін виконання	Максимальна кількість балів
<i>Документи, які складаються і оцінюються протягом проходження практики (всього – 60 балів)</i>			
	<i>Методична робота</i>		
1.	Складання індивідуального календарного плану проходження педагогічної практики в ЗЗСО.	Перший день	2 б.
2.	Ведення щоденника практики:		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ інформація про заклад освіти, керівництво, учителів фізичної культури; ➤ опис традицій закладу освіти, опис матеріальної бази (<i>вказати пропускну здатність спортивних залів залів</i>). 	1 тиждень (пон.)	1 б.
3.	Відвідування уроків з фізичної культури вчителів, спостереження за процесом організації та проведення уроків із записом спостережень у щоденнику практики, завірених вчителем ФК (<i>5 спостережень</i>).	1 тиждень (пон.-вівт.)	1x5=5 б.
4.	Підготовка до самостійного проведення уроків фізичної культури в якості вчителя, розробка планів-схем уроків фізичної культури (<i>10 планів-схем із записом у щоденнику практики</i>)	1 тиждень	План-схема уроків 0,5x10=5 б.
5.	Аналіз уроків колег-практикантів (<i>із записом у щоденнику практики, 5 спостережень</i>).	1-2 тиждень	1x5=5 б.
6.	Розробка розгорнутого плану-конспекту пробного та залікового (відкритого) уроків з фізичної культури у початковій школі (<i>2 конспекти: 1 - пробний, 1 - заліковий</i>)	1-2 тиждень	<i>пробного</i> 1x2=2 б <i>залікового</i> 1x3=3 б.
7.	Розробка конспекту/сценарію фізкультурно-оздоровчого заходу (короткотривалої руханки, фізкультурної перерви, флешмобу, руханки/рухливих ігор у групі подовженого дня).	2 тиждень	1x3=3 б.
8.	Ознайомлення з документацією планування навчальної роботи з фізичної культури: <ul style="list-style-type: none"> ➤ навчальна програма з фізичної культури в початковій школі (<i>на період практики</i>); ➤ поурочний календарно-тематичний план роботи з фізичної культури в початковій школі (<i>на період практики</i>). 	Протягом практики	2 б 2 б
	<i>Навчально-виховна робота</i>		
9.	Самостійне проведення уроків фізичної культури в якості вчителя з наявністю плану-схеми в щоденнику практики (<i>10 уроків</i>).	1-2 тиждень	<i>самостійне проведення уроків-</i> 1x10=10 б.
10.	Проведення пробних та залікових уроків з фізичної культури: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Проведення пробного уроку: (<i>наявність плану конспекту завіреного вчителем та керівником-методистом</i>). ➤ Проведення залікового (відкритого) уроку: (<i>наявність конспекту уроку завіреного вчителем, перевіреного керівником-методистом</i>). 	2 тиждень	<i>пробний</i> 5 б. <i>заліковий</i> 10 б.
	<i>Фізкультурно-оздоровча робота</i>		

11.	Проведення фізкультурно-оздоровчого заходу (короткотривалої руханки, фізкультурної перерви, руханки у групі подовженого дня).	2 тиждень	5 б
Документи, які оцінюються на захисті практики (всього – 40 балів)			
12.	Звіт про проходження практики (фото- відео звіт).	На захисті	10 б
13.	Характеристика на студента (з рекомендованою оцінкою, підписом вчителя фізичної культури, директора та завірена печаткою ЗЗСО).	На захисті	5 б
14.	Характеристика на студента з оцінкою роботи від керівника-методиста.	На захисті	25 б
Загальна кількість балів – оцінка за ЄКТС			100 балів

Система оцінювання проходження педагогічної практики в ЗЗСО за ЄКТС

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за виконання завдань за програмою практики складає 60 балів. Підсумковий модуль (захист практики) оцінюється у 40 балів. Студент, який набрав менше 30 балів – не допускається до захисту практики та при наявності об'єктивних причин (підтвердженими відповідними документами), направляється на повторне проходження практики без відриву від навчання. Оцінка за педагогічну практику виводиться відповідно до наступної системи оцінювання:

Таким чином, згідно шкали ЄКТС і розподілу балів за різні види практичної діяльності загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі проходження педагогічної практики: **Зміст. модуль 1 + Зміст. модуль 2 = 30 + 30 = 60 балів.** Підсумковий модуль (захист практики) – **40 балів.**

Всього за курс – **100 балів.**

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
зараховано	A (90-100)	відмінно
зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо

не зараховано	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)

Підсумкова оцінка виставляється після повного завершення проходження педагогічної практики та захисту практики на звітній конференції.

«Зараховано» – рівень «А» (90–100 б.). Оцінка «зараховано» виставляється тоді, коли студентом-практикантом переважно усі завдання модулів виконані на високому рівні. Практикант проявив себе організованим, сумлінним, ініціативним; користувався повагою і одержав високу оцінку серед студентів, методистів, керівників педпрактики; здав правильно оформлену документацію у визначений термін.

«Зараховано» – рівень «В» (80–89 б.); рівень «С» (70–79 б.). Оцінка «зараховано» виставляється за виконання студентом-практикантом усіх завдань модулів на відповідному рівні. Практикант проявив себе організованим, стараним, одержав позитивну оцінку своєї діяльності серед студентів, учителів, методистів, і керівника педпрактики; здав у визначений час правильно оформлену документацію.

«Зараховано» – рівень «D» (60–69 б.); рівень «E» (50–59 б.). Оцінка «зараховано» виставляється тоді, коли в основному виконані завдання модулів, але допущені незначні порушення. Практикант проявив себе як організований, але недостатньо стараний, ініціативний та самостійний; здав документацію, до якої є певні зауваження щодо оформлення.

Проведені всі уроки (модуль 2) та оцінені не нижче – «задовільно».

«Не зараховано» – рівень «FX» (35–49 б.); рівень «F» – (1-34 б.). Оцінка «незадовільно» виставляється тоді, коли окремі завдання модулів виконані на незадовільному рівні. Практикант проявив себе як невідповідальний, недисциплінований. Кількість проведених уроків фізичної культури з позитивною оцінкою становить менше 50% від загальної кількості, без поважної причини, пропустив більше 50% навчальних днів педагогічної практики. Не виконав більшу частину завдань модулів, не провів жодного уроку. Повторний курс навчання (повторне проходження практики).

Підведення підсумків. Підведення підсумків та оголошення результатів проходження педагогічної практики в ЗЗСО здійснюється на підсумковій звітній конференції (захист практики). Результати проходження педагогічної практики обговорюються (схвалюються) на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури та доводяться до відома на Вченій раді факультету.

3. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗЗСО (В СЕРЕДНІЙ ТА СТАРШІЙ ШКОЛІ)

Здобувачі освіти факультету фізичної культури та здоров'я людини, 4 курсу, спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)» ОП «Фізична культура» здобувають уміння й навички практичного застосування знань зазначеної спеціальності, послідовно проходячи всі етапи педагогічної практики, яку проходять під керівництвом кафедри фізичної культури та основ здоров'я.

Мета педагогічної практики в ЗЗСО (в середній та старшій школі) – поглиблення та закріплення здобувачами освіти професійних умінь та навичок педагогічної діяльності вчителя фізичної культури.

Завдання педагогічної практики в ЗЗСО (в середній та старшій школі):

1. Ознайомлення зі структурою й особливостями функціонування закладів загальної середньої освіти, матеріально-технічною базою, з педагогічним досвідом учителів фізичної культури, які працюють з учнями середньої та старшої школи.

2. Набуття практичних навичок з методики організації та проведення сучасних уроків фізичної культури в середній та старшій школі.

3. Удосконалення й поглиблення професійно-педагогічних знань, умінь та навичок, необхідних для майбутньої роботи вчителя фізичної культури.

4. Набуття студентами навичок організації, планування та проведення навчально-виховної та фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями середньої та старшої школи, ведення облікової та звітної документації з фізичної культури, розробки навчальних програм та календарно-тематичних планів за модельною навчальною програмою з фізичної культури Нової української школи (НУШ).

5. Набуття навиків формування в учнів наскрізних вмінь та компетентностей, а також навиків формування оцінювання навчальних досягнень учнів різних медичних груп та учнів з особливими освітніми потребами (ООП).

6. Опанування навиками науково-дослідної роботи з послідовним написанням курсової роботи та тез для участі у науково-практичній студентській конференції.

7. Засвоєння морально-етичних норм професійної діяльності вчителя фізичної культури та особливостей педагогічного спілкування з учнями середньої та старшої школи в сучасних умовах НУШ.

Пререквізити: для опанування завдань освітньої компоненти «Педагогічна практика в ЗЗСО (в середній та старшій школі)» корисними будуть знання, отримані студентом з матеріалів курсів, передбачених ОПП «Фізична культура» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема: «Гімнастика з методикою викладання», «Спортивні ігри з методикою викладання», «Теорія і методика фізичного виховання школярів», «Психологія: загальна, педагогічна та вікова», «Педагогічна майстерність управління освітнім процесом», «Методика проведення занять з фізичної

культури в СМГ», «Професійно-педагогічні комунікації вчителя фізичної культури», «Організація і проведення спортивно-масових заходів в закладах освіти», «Медико-біологічні основи фізичної культури».

У разі необхідності, студенти можуть опрацювати зазначений матеріал у межах годин самостійної роботи, наприклад, за електронними курсами на платформі moodle.chnu.edu.ua.

Компетентності якими повинен володіти здобувач освіти у процесі педагогічної практики

Відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична культура», проходження «Педагогічної практики в ЗЗСО (в середній та старшій школі)» сприяє формуванню у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до самовдосконалення, саморозвитку та оволодіння сучасними знаннями.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичного виховання.

ФК 4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.

ФК 5. Здатність до володіння педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і самостійної розробки методик і технологій для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ФК 7. Здатність оволодівати базовими та інноваційними видами фізкультурної діяльності з подальшим втіленням на практиці.

ФК 8. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.

ФК 9. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів, їхньої рухової активності у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.

ФК 10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, проводити позакласну спортивно-масову, організаційну, навчально-методичну роботу у сфері фізкультурно-оздоровчих послуг.

ФК 11. Здатність до планування та самостійного проведення оздоровчо-тренувальних занять з учнями у шкільних секціях спортивного напрямку.

ФК 12. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.

ФК 13. Здатність оцінювати фізичні здібності і функціональний стан учнів, адекватно вибирати засоби і методи рухової діяльності для корекції стану учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

ФК 14. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.

ФК 15. Здатність до організаційної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, позашкільних закладах учнівської молоді (зі спортивного туризму й орієнтування), літніх дитячих оздоровчих таборах.

ФК 16. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

Програмні результати навчання:

Знання:

ПРЗ 3. Знає, як застосовувати на практиці основні вчення в галузі фізичної культури.

ПРЗ 4. Володіє актуальними технологіями педагогічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини.

ПРЗ 6. Знає основні теоретичні положення в галузі фізичної культури.

ПРЗ 7. Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичної культури та спорту.

ПРЗ 8. Знає правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; володіє основними методами захисту персоналу та населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих.

ПРЗ 9. Знає закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей у різних видах рухової активності.

ПРЗ 12. Знає основні закони природничо-наукових дисциплін у професійній діяльності, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.

Уміння:

ПРУ 1. Уміє проводити дослідження на відповідному рівні, здійснювати пошук, обробку та аналізу інформації з різних джерел, вчитися і оволодівати сучасними знаннями для їх подальшої реалізації в практиці.

ПРУ 2. Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.

ПРУ 3. Володіє педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних

груп населення і уміє самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПРУ 4. Уміє самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, закладах загальної середньої та професійної освіти, проводити позакласну спортивно-масову, організаційну та навчально-методичну роботу у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, закладах фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.

ПРУ 5. Володіє руховими навичками в базових видах спорту на рівні масових розрядів; вдосконалює руховий арсенал шляхом формування рухових умінь і навичок в інших видах спорту.

ПРУ 6. Уміє розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.

ПРУ 7. Володіє базовими та інноваційними видами фізкультурної діяльності, вміє здійснювати пошук, аналіз та оцінку інформації необхідної для постановки і вирішення професійних завдань. Уміє розробляти перспективні та оперативні плани і програми конкретних занять в сфері дитячо-юнацького спорту та зі спортсменами масових розрядів.

ПРУ 8. Уміє визначати цілі і завдання, планувати навчальні заняття, розробляти необхідну документацію для проведення занять з фізичної культури та спорту.

ПРУ 9. Здатний складати планувальну і звітну документацію, організовувати та проводити масові фізкультурні заходи та спортивні змагання.

ПРУ 11. Здатний здійснювати організацію діяльності населення з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, зокрема, зі спортивного туризму й орієнтування за топографічними картами та іншими засобами навігації.

Комунікація:

ПРК 1. Володіє прийомами спілкування і уміє використовувати їх при роботі з колективом та кожним індивідумом.

ПРК 3. Здатний з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками.

ПРК 5. Здатний розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

У результаті проходження педагогічної практики в ЗЗСО (в середній та старшій школі) здобувачі освіти повинні

знати:

- законодавче та нормативне забезпечення діяльності вчителя фізичної

культури;

- вимоги до планування, організації та проведення навчально-виховної, фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями середньої та старшої школи;

- сучасні/новітні види рухової активності та інноваційні технології викладання фізичної культури в ЗЗСО в умовах НУШ;

- вимоги до ведення облікової та звітної документації з фізичної культури в ЗЗСО;

- морально-етичні норми професійної діяльності;

вміти:

- застосовувати набуті теоретичні знання, уміння та навички в професійній діяльності;

- планувати й аналізувати роботу вчителя фізичної культури в середній та старшій школі;

- методично правильно проводити уроки з фізичної культури, спортивно-масові та фізкультурно-оздоровчі заходи з учнями середньої та старшої школи;

- вміти застосовувати новітні види рухової активності/модулі за модельною програмою фізичної культури та інноваційні технології в роботі з учням різних медичних, в тому числі й в інклюзивних класах;

- організовувати педагогічну взаємодію зі школярами для виконання поставлених завдань;

- застосовувати різні види, форми та методи роботи, а також сучасні методи оцінювання навчальних досягнень учнів;

- професійно реагувати на зміну обставин, самостійно приймати рішення й нести за них відповідальність.

**Зміст програми педагогічної
педагогічної практики а ЗЗСО (в середній та старшій школі)**

№з/п	Зміст
<i>Змістовий модуль 1. Особливості організації навчально-виховної роботи та фізкультурно-оздоровчої роботи учителів фізичної культури ЗЗСО (в середній та старшій школі)</i>	
1.	<i>Організаційна робота.</i> Настановна конференція. Знайомство з керівництвом ЗЗСО, учителями фізичної культури, традиціями закладу освіти..
2.	<i>Методична робота</i> Складання індивідуального календарного плану проходження педагогічної практики в ЗЗСО. Співпраця з вчителями фізичної культури. Ознайомлення із нормативно-правовими та іншими документами, які регулюють та упорядковують діяльність ЗЗСО: навчальні програми, план виховної роботи з учнями, календар спортивно-масових заходів. Розробка навчальної програми з фізичної культури із зазначення

	<p>модулів які культивуються в ЗЗСО та поурочного календарно-тематичного плану роботи з фізичної культури (на період практики).</p> <p>Відвідування та спостереження за процесом організації та проведення уроків фізичної культури в середній та старшій школі.</p> <p>Підготовка до самостійного проведення уроків фізичної культури в якості вчителя, розробка планів-схем уроків фізичної культури.</p> <p>Розробка розгорнутого плану-конспекту пробного та залікового (відкритого) уроків з фізичної культури.</p> <p>Розробка плану-конспекту/сценарію фізкультурно-оздоровчого заходу (квест, челенж, флешмоб, спортивно-оздоровче змагання тощо) для учнів середньої або старшої школи.</p> <p>Аналіз уроків фізичної культури колег-практикантів із записом у щоденнику практики.</p> <p>Ведення щоденника проходження педагогічної практики в ЗЗСО (у середній та старшій школі).</p> <p>Оформлення звітної документації за матеріалами педагогічної практики, підготовка до захисту практики</p>
Змістовий модуль 2. Організація роботи та виконання функцій учителя фізичної культури в середній та старшій школі ЗЗСО	
3.	<p>Навчально-виховна робота</p> <p>Самостійне проведення уроків фізичної культури в середній та старшій школі за розробленими план-схемами.</p> <p>Проведення пробних та залікових (відкритих) уроків фізичної культури:</p>
4.	<p>Фізкультурно-оздоровча робота</p> <p>Проведення фізкультурно-оздоровчого заходу (квест, челенж, флешмоб, спортивно-оздоровче змагання тощо) з учнями середньої або старшої школи.</p>
5.	<p>Науково-дослідна робота</p> <p>Здійснення науково-дослідної роботи за темою курсової роботи (інтерпретація власних наукових досліджень).</p>
6.	<p>Профорієнтаційна робота.</p> <p>Здійснення профорієнтаційної роботи.</p>
Змістовий модуль 3. Захист практики	
	Участь у підсумковій конференції/захист практики в ЗЗСО (у середній та старшій школі). Представлення звітної документації.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1.	Ознайомлення із нормативно-правовими та іншими документами, які регулюють та упорядковують діяльність ЗЗСО, навчальні програми з фізичної культури МОН (модельна програма з фізичної культури для

	учнів 5-9 класів НУШ, навчальна програма з фізичної культури для учнів 8-9, 10-11 класів); план фізкультурно-оздоровчої роботи та календар спортивно-масових заходів ЗЗСО.
2.	Підготовка до самостійного проведення уроків у якості вчителя, розробка планів-схем уроків фізичної культури відповідно робочої програми та календарно-тематичного плану вчителя фізичної культури.
3.	Підготовка до проведення пробних та залікових уроків, відповідно до індивідуального календарного плану (складання розгорнутих конспектів пробних та відкритих уроків).
4.	Підготовка до здійснення фізкультурно-оздоровчої роботи, розробка плану-конспекту / сценарію фізкультурно-оздоровчого заходу для учнів середньої або старшої школи.
5.	Аналіз уроків, проведених студентами-колегами.
6.	Ведення щоденника проходження педагогічної практики в ЗЗСО (у середній та старшій школі).
7.	Оформлення науково-дослідної роботи, підготовка до представлення інтерпретації власних наукових досліджень.
8.	Оформлення звіту з проведення профорієнтаційної роботи.
9.	Написання звіту, оформлення звітної документації за матеріалами практики, підготовка до звітної конференції/захист практики

Критерії та засоби оцінювання практичної підготовки студентів

Засоби оцінювання

Теоретична та практична підготовка; теоретичне, практичне та письмове виконання вимог і завдань педагогічної практики; самостійна робота; індивідуальні та групові консультації.

Форми поточного та підсумкового оцінювання

Поточні види контролю: поточний контроль здійснюється керівниками-методистами від кафедри протягом проходження здобувачами освіти педагогічної практики шляхом аналізу та оцінювання їх систематичної роботи в ЗЗСО, пробних та залікових (відкритих) уроків, виховних заходів зразу ж після їх проведення, здійснення науково-дослідної роботи здійснює керівник курсової роботи.

Підсумковий вид контролю – здійснюється в кінці проходження педагогічної практики, шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувачів освіти протягом всього періоду проходження педагогічної практики, включаючи й проведення профорієнтаційної роботи та науково-дослідної роботи у вигляді інтерпретації власних наукових досліджень.

При виставленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної та практичної підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями та навичками, вміннями застосовувати новітні види рухової активності/модулі за

модельною програмою фізичної культури та інноваційні технології в роботі з учням різних медичних груп та учнів з ООП в інклюзивних класах; ставлення до дітей, колег, акуратність, дисциплінованість, креативність студента, якість оформлення документації та час її подання.

Вид підсумкового контролю – екзамен.

Критерії оцінювання педагогічної практики в ЗЗСО (в середній та старшій школі)

Критерій оцінки – це мірило для визначення рівня засвоєння знань, умінь і навичок. Існує специфіка оцінювання окремих видів робіт (усних та письмових), але вона ґрунтується на загальних нормативах.

Оцінюється:

а) рівень теоретичної підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями та навичками;

б) характер засвоєння матеріалу – обсяг, повнота, правильність і точність знань, рівень їх осмислення, міцність засвоєння, уміння застосовувати вивчене на практиці в стандартних та змінених умовах;

в) ставлення до дітей, колег, акуратність, дисциплінованість, креативність студента;

г) проведення науково-дослідної роботи, представлення інтерпретації власних наукових досліджень;

д) проведення профорієнтаційної роботи;

е) якість оформлення документації та час її подання;

ж) під час захисту педагогічної практики – якість відповіді студента, а саме: обґрунтованість, логічність, послідовність, самостійність судження, культура мови.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом проходження педагогічної практики, критерії поточного та підсумкового оцінювання педагогічної практики в ЗЗСО (в середній та старшій школі)

№ з/п	Вид роботи	Термін виконання	Максимальна кількість балів
<i>Документи, які складаються і оцінюються протягом проходження практики (всього – 60 балів)</i>			
<i>Методична робота</i>			
1.	Складання індивідуального календарного плану проходження педагогічної практики в ЗЗСО.	Перший день практики	1 б.
2.	<i>Ведення щоденники практики:</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Традиції закладу освіти, кращі учні спортсмени, види спорту які культивуються, короткий опис матеріальної бази; ➤ Відвідування та спостереження за процесом організації та проведення уроків фізичної культури в середній та старшій школі, наявність письмових спостережень у щоденнику практики, завірених 	1-2 день практики	0,5x6=3 б.

	вчителем фізичної культури (6 спостережень);		
3.	Підготовка до самостійного проведення уроків фізичної культури в якості вчителя, розробка планів-схем уроків фізичної культури (20 схем до уроків фізичної культури із записом у щоденнику практики)	1-2 тиждень практики	0,2x20=4 б.
4	Розробка розгорнутого плану-конспекту пробного та залікового (відкритого) уроків з фізичної культури (по два на кожну вікову групу)	2-3тиждень практики	Пробні уроки 2x2=4 б. Залікові уроки 2x3=6 б.
5.	Розробка плану-конспекту/сценарію фізкультурно-оздоровчого заходу (квест, челенж, флешмоб, спортивно-оздоровче змагання тощо) для учнів середньої або старшої школи (за планом фізкультурно-оздоровчої роботи учителя фізичної культури).	3тиждень практики	1 б.
6.	Аналіз уроків фізичної культури колег-практикантів із записом у щоденнику практики (6 спостережень для різних вікових груп учнів, 4 - залікові уроки (розгорнутий варіант).	3-4 тиждень	0,5x6= 3 б. 1x4=4 б.
7.	Розробка навчальної програми з фізичної культури із зазначення модулів які культивуються в ЗЗСО (на період практики). Розробка поурочного календарно-тематичного плану роботи з фізичної культури (на період практики).	Протягом практики	2 б. 2 б.
	Навчально-виховна робота		
6.	Самостійне проведення уроків фізичної культури в середній та старшій школі (20 уроків) за розробленою схемою та відповідним записом у щоденнику практики, завіреним вчителем фізичної культури.	1-3 тиждень	1x20=20 б.
7.	<u>Проведення пробних та залікових уроків фізичної культури:</u> ➤ проведення пробних уроків: (по одному з учнями середньої та старшої школи); ➤ проведення залікових (відкритих) уроків (по одному з учнями середньої та старшої школи);	3-4 тиждень	2x2=4 б. 3x2=6 б.
5.	Проведення фізкультурно-оздоровчого заходу (квест, челенж, флешмоб, спортивно-оздоровче змагання тощо) з учнями середньої або старшої школи.	3-4 тиждень	1 б.
	Науково-дослідна робота		
6.	Проведення елементарних наукових досліджень за темою курсової роботи. Інтерпретація власних наукових досліджень (за підписом керівника курсової роботи)	Протягом практики	Оцінюється на захисті практики
	Профорієнтаційна робота.		
7.	Звіт профорієнтаційної роботи (фото-звіт).	Протягом практики	Оцінюється на захисті практики
Документи, які оцінюються на захисті практики (всього – 40 балів)			

8.	Звіт про проходження практики (фото та відео-звіт).	На захисті	10 б.
9.	Звіт профорієнтаційної роботи (фото-звіт).	На захисті	5 б.
10.	Звіт науково-дослідної роботи		5 б.
11.	Характеристика на студента (за підписом учителя фізичної культури, директора та завірена печаткою ЗЗСО).	На захисті	5 б.
12.	Характеристика на студента з оцінкою роботи керівника-методиста.	На захисті	15 б.
Загальна кількість балів – оцінка за ЄКТС			100 балів

Система оцінювання проходження педагогічної практики за ЄКТС

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за виконання завдань за програмою практики складає 60 балів. Підсумковий модуль (захист практики) – 40 балів. Студент, який набрав менше 30 балів – не допускається до захисту практики, водночас, при наявності об'єктивних причин (підтвердженими відповідними документами), направляється на повторне проходження практики без відриву від навчання. Оцінка за проходження педагогічної практики виводиться відповідно до системи оцінювання.

Таким чином, згідно шкали ЄКТС і розподілу балів за різні види діяльності загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі проходження педагогічної практики: **Зміст. модуль 1 + Зміст. модуль 2 = 29 + 31 = 60 балів.** Підсумковий модуль (захист практики) – **40 балів.**

Всього за курс – **100 балів.**

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)

Підсумкова (загальна) оцінка є сумою балів поточного та підсумкового контролю, отриманих за окремі модулі педагогічної практики під час її проходження. Кожний модуль оцінюється визначеною кількістю балів, так щоб їх сума за виконання завдань педагогічної практики знаходилась у межах 100 балів (100%).

Підсумкова оцінка виставляється після повного завершення проходження педагогічної практики.

«Відмінно» – рівень «А» (90- 100 б.). Оцінка «відмінно» виставляється тоді, коли студентом-практикантом переважно усі завдання модулів виконані на високому рівні. Практикант проявив себе організованим, сумлінним, ініціативним; користувався повагою і одержав високу оцінку серед студентів, методистів, керівників педпрактики; здав правильно оформлену документацію у визначений термін.

«Добре» – рівень «В» (80-89 б.); рівень «С» (70-79 б.). Оцінка «добре» виставляється за виконання студентом-практикантом усіх завдань модулів на відповідному рівні. Практикант проявив себе організованим, старанним, одержав позитивну оцінку своєї діяльності серед студентів, учителів, методистів, і керівника педпрактики; здав у визначений час правильно оформлену документацію.

«Задовільно» – рівень «D» (60-69 б.); рівень «E» (50-59 б.). Оцінка «задовільно» виставляється тоді, коли в основному виконані завдання модулів, але допущені незначні порушення. Практикант проявив себе як організований, але недостатньо старанний, ініціативний та самостійний; здав документацію, до якої є певні зауваження щодо оформлення.

Проведені всі уроки (модуль 2) та оцінені не нижче – «задовільно».

«Незадовільно» – рівень «FX» (35-49 б.); рівень «F» – 34 б. і менше. Оцінка «незадовільно» виставляється тоді, коли окремі завдання модулів виконані на незадовільному рівні. Практикант проявив себе як невідповідальний, недисциплінований. Кількість проведених уроків з позитивною оцінкою становить менше 50% від загальної кількості, без поважної причини, пропустив більше 50% навчальних днів педагогічної практики. Не виконав більшу частину завдань модулів, не провів жодного уроку. Повторний курс навчання (повторне проходження педагогічної практики).

Підведення підсумків. Підведення підсумків та оголошення результатів проходження педагогічної практики в ЗЗСО (в середній та старшій школі) здійснюється на підсумковій звітній конференції (захист практики). Результати проходження педагогічної практики обговорюються на засіданні кафедри та доводяться до відома на Вченій раді факультету.

4. ПЕДАГОГІЧНА ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНА ПРАКТИКА

Метою педагогічної професійно-орієнтованої практики на 4 курсі є удосконалення набутих раніше знань та вмінь, самостійне застосування сучасних методик і технологій навчання фізичної культури, розвиток педагогічної майстерності, дослідницьких навичок та готовності до виконання професійних обов'язків вчителя фізичної культури в закладі загальної середньої освіти. Додатковою метою практики є набуття практичного досвіду викладання курсів «Основи здоров'я»/«Здоров'я, безпека та добробут» (НУШ) чи «Захист України», що включає закріплення теоретичних знань, формування практичних умінь і навичок, розвиток професійних компетентностей та підготовку до професійної діяльності з цих предметів.

Завдання практики:

1. Ознайомлення зі структурою й особливостями функціонування ЗЗСО, їх матеріально-технічним забезпеченням.
2. Закріплення та розширення теоретичних знань з фахових дисциплін.
3. Оволодіння практичними навичками планування освітнього процесу з фізичної культури відповідно до вимог Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти.
4. Набуття досвіду проведення різних типів уроків фізичної культури з використанням сучасних методів, прийомів та засобів навчання.
5. Ознайомлення з педагогічним досвідом учителів предмету «Основи здоров'я»/«Здоров'я, безпека та добробут» (НУШ) чи «Захист України».
6. Удосконалення й поглиблення знань і вмінь з основ здоров'я, оволодіння методикою викладання шкільного курсу «Основи здоров'я»/«Здоров'я, безпека та добробут» (НУШ) чи «Захист України».
7. Формування вмінь організації та проведення позакласних спортивно-масових заходів.
8. Розвиток навичок спостереження, аналізу та самоаналізу педагогічної діяльності.
9. Виховання професійно-педагогічних якостей, відповідальності та ініціативності.
10. Підготовка до самостійної професійної діяльності вчителя фізичної культури.
11. Проведення профорієнтаційної роботи в старших класах.
12. Вивчення класного колективу, оволодіння методиками вивчення класного колективу.
13. Засвоєння морально-етичних норм професійної діяльності.

Пререквізити: для реалізації практичної підготовки корисними будуть знання, отримані студентом з матеріалів курсів, передбачених ОПП «Фізична культура» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема: «Педагогічна майстерність управління освітнім процесом», «Психологія: загальна, педагогічна та вікова», «Вступ до спеціальності», «Фізіологія

людини», «Гігієна з основами екології», «Теорія і методика фізичного виховання школярів», «Теорія здоров'я з основами БЖД», «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога», «Професійно-педагогічна комунікація вчителя ФК», «Методика викладання предмету «Основи здоров'я», «Методика викладання предмету «Захист України» та ін.

Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична культура», проходження *«Педагогічної професійно-орієнтованої практики в ЗЗСО»* сприяє формуванню у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до самовдосконалення, саморозвитку та оволодіння сучасними знаннями.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичного виховання.

ФК 4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.

ФК 5. Здатність до володіння педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і самостійної розробки методик і технологій для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ФК 7. Здатність оволодівати базовими та інноваційними видами фізкультурної діяльності з подальшим втіленням на практиці.

ФК 8. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.

ФК 9. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів, їхньої рухової активності у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.

ФК 10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, проводити позакласну спортивно-масову, організаційну, навчально-методичну роботу у сфері фізкультурно-оздоровчих послуг.

ФК 11. Здатність до планування та самостійного проведення оздоровчо-тренувальних занять з учнями у шкільних секціях спортивного напрямку.

ФК 12. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.

ФК 13. Здатність оцінювати фізичні здібності і функціональний стан учнів, адекватно вибирати засоби і методи рухової діяльності для корекції стану учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

ФК 14. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.

ФК 15. Здатність до організаційної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, позашкільних закладах учнівської молоді (зі спортивного туризму й орієнтування), літніх дитячих оздоровчих таборів.

ФК 16. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

Компетентності предметної спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура) (ПК):

У результаті вивчення даної дисципліни студенти повинні

знати:

- предмет, зміст, основні функції та завдання методики навчання фізичної культури у системі освітніх закладів;
- структуру та зміст шкільного курсу основ здоров'я/ЗБД (НУШ) чи «Захисту України», підручники з цих предметів, методичне забезпечення;
- структуру та класифікацію методів навчання;
- способи активізації пізнавальної діяльності учнів при вивченні цих предметів;
- структуру, функції та класифікацію завдань з цих предметів, основні методи, способи та прийоми розв'язування задач;
- типи і структуру уроків з основ здоров'я/ЗБД (НУШ) чи «Захисту України», основні вимоги до уроку, тенденції розвитку і вдосконалення уроку;
- методику проведення виховних заходів;
- законодавче та нормативне забезпечення діяльності вчителя фізичної культури, основ здоров'я/ЗБД (НУШ) чи «Захисту України»;
- вимоги до ведення облікової та звітної документації учителя;
- морально-етичні норми професійної діяльності.

вміти:

- застосовувати набуті теоретичні знання, вміння та навички в професійній діяльності;
- планувати й аналізувати роботу педагога;
- проводити уроки з фізичної культури, основ здоров'я/ЗБД (НУШ) чи «Захисту України», оздоровчі заходи з учнями базової школи;
- організовувати педагогічну взаємодію зі школярами для виконання поставлених завдань;
- застосовувати різні види, форми і методи роботи;
- вивчати особистість, колектив і середовище, в якому вони співіснують;
- професійно реагувати на зміну обставин, самостійно приймати

рішення і нести за них відповідальність;

- складати плани-конспекти окремих уроків та серії уроків за темою на початковому або середньому ступені навчання; визначати конкретні цілі, завдання та етапи кожного уроку;

- обирати ефективні прийоми досягнення поставлених цілей на кожному етапі уроку;

- визначати типи завдань та послідовність їх виконання з урахуванням труднощів навчального матеріалу і рівнем підготовленості учнів;

- складати план і сценарій позакласного заходу з фізичної культури, основ здоров'я/ЗБД (НУШ) чи «Захисту України»;

- забезпечувати навчальну діяльність учнів, відповідно до плану уроку; вносити методично виправдані корективи в плани уроків з урахуванням умов навчання;

- раціонально поєднувати колективні (фронтальні, малогрупові, парні) та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них та етапу навчання;

- цілеспрямовано використовувати традиційні наочні посібники, робочі зошити та методично грамотно застосовувати комп'ютерні засоби навчання;

- здійснювати різноманітні прийоми активізації розумової діяльності учнів, залежно від їх вікових особливостей;

- проводити позакласні заходи за складеним планом і сценарієм;

- реалізовувати загальноосвітній, розвиваючий та виховний потенціал змістового матеріалу уроку;

- формувати і розвивати інтелектуальну та емоційну сфери особистості учня, його пізнавальні інтереси;

- вирішувати засобами фізичної культури, основ здоров'я/ЗБД (НУШ) чи «Захисту України» завдання морального, культурного, естетичного, гуманістичного виховання учнів;

- проводити спостереження та аналіз відвіданих уроків з опорою на схему або вузькоцільове завдання та серії уроків з теоретичним обґрунтуванням різних сторін навчальної діяльності;

- спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід учителів, студентів-практикантів, переносючи ефективні прийоми і форми у практику своєї роботи.

Вивчення даної навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачем наступних **програмних результатів навчання (РН)**:

ПРЗ 3. Знає, як застосовувати на практиці основні вчення в галузі фізичної культури.

ПРЗ 4. Володіє актуальними технологіями педагогічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини.

ПРЗ 6. Знає основні теоретичні положення в галузі фізичної культури.

ПРЗ 7. Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичної культури та спорту.

ПРЗ 8. Знає правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; володіє основними методами захисту персоналу та населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих.

ПРЗ 9. Знає закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей у різних видах рухової активності.

ПРЗ 12. Знає основні закони природничо-наукових дисциплін у професійній діяльності, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.

ПРУ 1. Уміє проводити дослідження на відповідному рівні, здійснювати пошук, обробку та аналізу інформації з різних джерел, вчитися і оволодівати сучасними знаннями для їх подальшої реалізації в практиці.

ПРУ 2. Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.

ПРУ 3. Володіє педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і уміє самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПРУ 4. Уміє самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, закладах загальної середньої та професійної освіти, проводити позакласну спортивно-масову, організаційну та навчально-методичну роботу у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, закладах фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.

ПРУ 5. Володіє руховими навичками в базових видах спорту на рівні масових розрядів; вдосконалює руховий арсенал шляхом формування рухових умінь і навичок в інших видах спорту.

ПРУ 6. Уміє розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.

ПРУ 7. Володіє базовими та інноваційними видами фізкультурної діяльності, вміє здійснювати пошук, аналіз та оцінку інформації необхідної для постановки і вирішення професійних завдань. Уміє розробляти перспективні та оперативні плани і програми конкретних занять в сфері дитячо-юнацького спорту та зі спортсменами масових розрядів.

ПРУ 8. Уміє визначати цілі і завдання, планувати навчальні заняття, розробляти необхідну документацію для проведення занять з фізичної культури та спорту.

ПРУ 9. Здатний складати планувальну і звітну документацію, організовувати та проводити масові фізкультурні заходи та спортивні змагання.

ПРУ 11. Здатний здійснювати організацію діяльності населення з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, зокрема, зі спортивного

туризму й орієнтування за топографічними картами та іншими засобами навігації.

ПРК 1. Володіє прийомами спілкування і уміє використовувати їх при роботі з колективом та кожним індивідумом.

ПРК 3. Здатний з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками.

ПРК 5. Здатний розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

Зміст програми педагогічної професійно-орієнтованої практики в ЗЗСО

Змістовий модуль 1. Організаційна робота

1.1. Установча конференція на факультеті. Ознайомлення із змістом та завданнями на період практики. Консультації керівника практики та групових методистів.

1.2. Ознайомлення з навчальним закладом.

Ознайомлення із завданнями і основними напрямками роботи навчального закладу на сучасному етапі. Закріплення студентів за вчителями, розподіл по класах.

1.3. Ознайомлення зі шкільною документацією, планами навчально-виховної роботи школи. Вивчення та аналіз шкільної документації, роботи гуртків та спортивних секцій, шкільних традицій.

1.4. Вивчення та аналіз класної документації.

Ознайомлення зі змістом та структурою класного журналу, особистих справ учнів, щоденників школярів, розкладом уроків.

1.5. Складання індивідуального плану роботи на період практики.

Ознайомлення з навчальними програмами, календарними планами з основ здоров'я, з планом виховної роботи класного керівника.

1.6. Вивчення особового складу обраного класу, рівня успішності школярів.

1.7. Ведення щоденника педагогічної практики. Накопичення матеріалу і його узагальнення для написання психолого-педагогічної характеристики учня і класу (спостереження, анкетування, вивчення продуктів діяльності, співбесіди). Написання психолого-педагогічних характеристик учня і класу.

1.8. Підведення підсумків педагогічної практики. Оформлення звітної документації. Підсумкова конференція.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична робота

2.1. Ознайомлення з особливостями викладання у навчальному закладі. Ознайомлення з наявними наочними посібниками, обладнанням, ТЗН, програмним забезпеченням.

2.2. Ознайомлення і вивчення методичної систем роботи вчителя,

науково-методичною проблемою, над якою працюють вчителі. Відвідування і аналіз різних типів уроків, форм перевірки знань учнів, методів і форм подачі матеріалу, застосування наочності і її ефективності.

2.3. Планування та відвідування уроків учителів-предметників у закріпленому класі. Аналіз і складання фотографій відвідуваних уроків учителів-предметників у закріпленому класі.

2.4. Планування та підготовка студентів разом з методистом практики і вчителем до проведення пробних уроків. Вивчення тематичних планів роботи вчителя в даному класі, ознайомлення з розділами шкільної програми, які вивчаються під час проходження практики, зі змістом учбового матеріалу у підручнику, розробка планів-конспектів пробних уроків.

2.5. Проведення студентами пробних уроків. Науково-методичний аналіз проведених пробних уроків.

2.6. Планування та підготовка студентів разом з методистом практики і вчителем до проведення залікових уроків. Розробка планів-конспектів залікових уроків.

2.7. Проведення студентами залікових уроків. Науково-методичний аналіз проведених залікових уроків.

2.8. Планування та підготовка студентів разом з методистом практики і вчителем до проведення позакласного навчально-виховного заходу. Розробка плану-конспекту позакласного навчально-виховного заходу.

2.9. Проведення студентами позакласного навчально-виховного заходу. Аналіз та обговорення проведених позакласних навчально-виховних заходів.

2.10. Вивчення досвіду роботи вчителів школи. Відвідування уроків досвідчених вчителів школи. Бесіда з вчителями про їх досвід роботи.

2.11. Ознайомлення з портфоліо вчителів, їхніми блогами. Відвідування засідань методичних об'єднань учителів. Ознайомлення з досвідом роботи вчителів з обдарованими учнями, підготовкою до олімпіад, конкурсів.

2.12. Ознайомлення з науково-методичною літературою з питань інноваційних технологій. Участь у засіданнях методичних об'єднань з питань удосконалення навчально-виховної роботи школи.

Змістовий модуль 3. Підсумковий. Захист практики.

Теми практичних завдань

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>
1.	Зміст та завданнями педагогічної практики.
2.	Планування та підготовка студентів до проведення пробних уроків.
3.	Науково-методичний аналіз проведених пробних уроків.
4.	Планування та підготовка студентів до проведення залікових уроків.
5.	Науково-методичний аналіз проведених залікових уроків.
6.	Планування та підготовка студентів до проведення позакласних навчально-виховних заходів.

7.	Аналіз проведених позакласних навчально-виховних заходів.
8.	Підведення підсумків педагогічної практики. Підсумкова конференція

Самостійна робота

№ з/п	<i>Назва теми</i>
1.	Ознайомлення з положеннями Закону України «Про освіту» щодо структури й забезпечення якості освіти.
2.	Вивчення та аналіз шкільної документації.
3.	Аналіз класної документації: класного журналу, особових справ учнів, щоденників школярів.
4.	Складання індивідуального плану роботи на період практики.
5.	Ознайомлення з особливостями викладання основ здоров'я/ЗБД (НУШ) чи «Захист України» у навчальному закладі з наявними в кабінеті наочними посібниками, програмним забезпеченням.
6.	Ознайомлення і вивчення методичної систем роботи вчителя основ здоров'я/ЗБД (НУШ) чи «Захист України».
7.	Планування та підготовка до проведення пробних уроків.
8.	Планування та підготовка до проведення залікових уроків.
9.	Планування та підготовка до проведення позакласного навчально-виховного заходу з фізичної культури, основ здоров'я/ЗБД (НУШ) чи «Захист України».
10.	Вивчення досвіду роботи вчителів школи.
11.	Ознайомлення з науково-методичною літературою з питань інноваційних технологій при викладанні фізичної культури, основ здоров'я/ЗБД (НУШ) чи «Захист України».

Методи навчання

Теоретична та практична підготовка; теоретичне, практичне та письмове виконання вимог та завдань практики; самостійна робота; індивідуальні та групові консультації.

Методи контролю

Поточні види контролю: поточний контроль здійснюється методистами протягом проходження студентами педагогічної практики шляхом аналізу та оцінювання їх систематичної роботи в ЗЗСО, пробних та залікових (контрольних) уроків, виховних заходів відразу ж після їх проведення.

Підсумковий вид контролю – здійснюється у кінці проходження педагогічної практики, шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності студентів протягом всього періоду практики. При виставленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями та навичками,

ставлення до дітей, колег, акуратність, дисциплінованість студента, якість оформлення документації та час її подання.

Вид підсумкового контролю – екзамен.

Розподіл балів, які отримують студенти

№ з/п	Види діяльності	Кількість балів (максимальна)
1.	Складання індивідуального плану роботи студента на кожен день.	0–5
2.	Щоденник практики: - титульна сторінка; - розклад дзвінків; - розклад уроків; - опис спортивного залу, кабінету.	0–5
3.	Відвідування уроків з «Фізичної культури» (3 спостереження), «Основ здоров'я»/ЗБД (НУШ) чи «Захисту України» (2 спостереження) вчителів базової школи, наявність письмових спостережень у щоденнику практики (всього 5 спостережень).	5x1=0–5
4.	Складання 10 конспектів уроків з наочністю, дидактичними матеріалами, розробленими студентом особисто (6 – з «Фізичної культури», 4 – з «Основ здоров'я»/ЗБД (НУШ) чи «Захисту України»).	10x1=0–10
5.	Проведення уроків з «Фізичної культури» в якості вчителя (5 уроків).	5x1=0–5
6.	Проведення контрольного уроку з «Фізичної культури» (1 урок).	1x5=0–5
7.	Проведення уроків з «Основ здоров'я»/ЗБД (НУШ) чи «Захисту України» в якості учителя (2 уроки).	2x2=0–4
8.	Проведення контрольних уроків з «Основ здоров'я»/ЗБД (НУШ) чи «Захисту України» (1 урок).	1x5=0–5
9.	Розробка навчальної програми з «Фізичної культури» (для класу, у якому проводиться контрольний урок).	1x2=0–2
10.	Календарно-тематичне планування (для класів, у яких проводяться контрольні уроки).	2x3=0–6
11.	Складання конспекту та проведення виховного чи позакласного заходу з «Фізичної культури», «Основ здоров'я»/ЗБД (НУШ) чи «Захисту України».	2x2=0–4
12.	Характеристика учня і класу (погоджена і підписана класним керівником).	2x2=0–4
	Всього за практику у ЗЗСО	0–60
ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬ-КОНТРОЛЬ (захист практики)		
10.	Звіт про проходження практики.	0–10
11.	Фото-звіт; відеоматеріали з проведених заходів.	0–5

12.	Характеристика на студента (з оцінкою роботи, засвідчена вчителем фізичної культури, підписана директором школи).	0–10
13.	Оцінювання студента.	0–15
	Всього за підсумковий модуль-контроль	0–40
	ВСЬОГО ЗА ПРАКТИКУ	0–100

Критерії оцінювання педагогічної професійно-орієнтованої практики в ЗЗСО

Критерій оцінки – це мірило для визначення рівня засвоєння знань, умінь і навичок. Існує специфіка оцінювання окремих видів робіт (усних та письмових), але вона ґрунтується на загальних нормативах.

Оцінюється:

- а) рівень теоретичної підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями та навичками;
- б) характер засвоєння матеріалу - обсяг, повнота, правильність і точність знань, рівень їх осмислення, міцність засвоєння, уміння застосовувати вивчене на практиці в стандартних та змінених умовах;
- в) ставлення до дітей, колег, акуратність, дисциплінованість студента;
- г) якість оформлення документації та час її подання;
- в) під час захисту педагогічної практики – якість відповіді студента, а саме: обґрунтованість, логічність, послідовність, самостійність судження, культура мови.

Система оцінювання проходження педагогічної професійно-орієнтованої практики в ЗЗСО за ЄКТС

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за виконання завдань за програмою практики складає 60 балів. Підсумковий модуль (захист практики) дає 40 балів. Студент, який набрав менше 35 балів, не допускається до захисту практики та при наявності об'єктивних причин (підтвердженими відповідними документами) направляється на повторне проходження практики. Студент, який набрав 35-49 балів допускається до захисту практики. Оцінка за навчальну дисципліну виводиться відповідно до шкали оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре

Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)

Підсумкова (загальна) оцінка є сумою балів поточного та підсумкового контролю, отриманих за окремі модулі педагогічної практики під час її проходження. Кожний модуль оцінюється визначеною кількістю балів, так щоб їх сума за виконання завдань педагогічної практики знаходилась у межах 100 балів (100%).

Питома вага оцінки (балів) кожного з видів навчальної роботи студента визначається, виходячи з їх вагомості у практичній підготовці фахівців, структури та змісту педагогічної практики.

Підсумкова оцінка виставляється після повного завершення проходження педагогічної практики.

«Відмінно» – рівень А (90 – 100 балів) ставиться в тому випадку, коли:

- навчально-виховна робота здійснена студентом на високому рівні (допускається не більше 10% оцінок «добре» за проведені заняття, за умови відмінної характеристики особистості студента-практиканта керівником практики/методистом;
- студент проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи у ЗЗСО, знає і вміє застосувати у навчально-виховному процесі сучасні педагогічні технології та нові інформаційні засоби навчання, користується повагою та авторитетом серед студентів, викладачів, методистів, керівників педпрактики;
- здав у визначений термін правильно оформлену документацію;
- склав на високому науково-методичному рівні іспит з педагогічної практики.

«Дуже добре» – рівень В (80 – 89 балів) ставиться у тому випадку, коли:

- навчально-виховна робота проведена студентом на достатньому рівні (допускається не більше 10% оцінок «задовільно» за проведені заняття і виховні заходи, за умови доброї характеристики особистості студента-практиканта керівником практики/методистом;
- студент допустив деякі методичні помилки у навчально-виховному процесі, але зміг самостійно їх виправити або пояснити їх причину під час аналізу заняття;

- у ході педпрактики студент-практикант не допускав недисциплінованості, байдужості, шаблонності на всіх ділянках роботи;
- про його педагогічну діяльність добре відгукувалися студенти, методисти;
- здав у визначений термін правильно оформлену документацію;
- склав на високому науково-методичному рівні іспит з педагогічної практики.

«Добре» – рівень С (70 – 79 бал) ставиться в тому випадку, коли:

- навчально-виховна робота проведена на достатньому рівні (допускається не більше 25% оцінок «задовільно» за проведені заняття і виховні заходи, при добрій характеристиці особистості студента-практиканта керівником/ методистом);
- студент допустив незначні методичні помилки у навчально-виховному процесі, проте не завжди зміг самостійно їх виправити або пояснити в процесі аналізу заняття їх причину;
- у ході педпрактики студент-практикант був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи: одержав добрі відгуки студентів, методистів, керівника практики;
- здав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і поправки за вказівкою групового керівника педпрактики;
- склав на достатньому науково-педагогічному рівні іспит з педагогічної практики.

«Задовільно» – рівень D (60 – 69 бали) ставиться у тому випадку, коли:

- навчально-виховна робота проведена на задовільному рівні (не допускається підсумкове оцінювання за проведені заняття оцінкою «незадовільно»);
- студент проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний;
- загальна характеристика діяльності студента-практиканта, керівника педпрактики – «задовільна»;
- із невеликим запізненням здав документацію;
- склав на задовільному науково-методичному рівні іспит з педагогічної практики.

«Задовільно» – рівень E (50 – 59 балів) ставиться студенту у тому випадку, коли:

- навчально-виховна робота проведена на задовільному рівні (переважають задовільні оцінки за всі види роботи. Однак не допускається підсумкове оцінювання занять оцінкою «незадовільно»);
- проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний;
- загальна характеристика діяльності у вищій школі студента-практиканта з боку керівників педпрактики – «задовільна»;
- здав невчасно документацію, яка потребує доповнень і поправок;
- склав на низькому науково-методичному рівні іспит з педагогічної

практики.

«Незадовільно» – рівень F_x (35 – 49 балів) ставиться студенту в тому випадку, коли:

- відсутня систематичність у роботі студента;
- виконав на низькому професійно-педагогічному рівні навчальну, виховну, методичну роботу, передбачену програмою з педпрактики;
- допускав помилки, пов'язані зі знанням навчального предмета методикою проведення занять у школі;
- виконував дії у навчально-виховному процесі без достатнього теоретичного усвідомлення, копіюючи методиста, студентів;
- отримав негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні іспиту за практику, але за певних умов може повторно пройти педагогічну практику і отримати позитивну оцінку;
- здав документацію з великим запізненням, допустивши при цьому значні помилки в її оформленні.

«Незадовільно» – рівень F (0 – 34 балів) студент не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при складанні іспиту за практику. Не здав документації.

Методичне забезпечення

Для навчально-методичного забезпечення проходження студентами педагогічної практики необхідно мати:

1) базові середні навчальні заклади м. Чернівці, або у закладах загальної середньої освіти за місцем проживання, чи працевлаштування студентів, які мають відповідати вимогам програми;

2) перелік базових закладів загальної середньої освіти визначається за рекомендацією міського (обласного) управління освіти, погодженням із ректоратом та факультетом фізичної культури та здоров'я людини університету і за згоди самого ЗЗСО.

Головні критерії вибору ЗЗСО університетом:

- входження у навчально-виховний комплекс університету;
- спеціалізація закладу освіти відповідно до напрямку підготовки вчителя основ здоров'я в університеті;
- можливість забезпечення належних умов для якісного проходження педагогічної практики (інноваційний характер закладу освіти, наявність висококваліфікованого педагогічного персоналу, достатня матеріально-технічна база,);
- відкритість закладу освіти, налаштованість його колективу на поширення кращого педагогічного досвіду.

Підведення підсумків.

Підведення підсумків та оголошення результатів проходження педагогічної професійно-орієнтованої практики в ЗЗСО здійснюється на підсумковій звітній конференції (захист практики). Результати проходження педагогічної практики обговорюються на засіданні кафедри та доводяться до відома на Вченій раді факультету.

5. ТУРИСТИЧНИЙ ПОХІД

Мета практики «Туристичний похід». Специфіка професійної діяльності вчителя фізичної культури потребує вміння застосовувати знання на практиці, професійної компетенції та високої відповідальності, визначає особливу важливість формування професійних вмінь та навичок, а також певних професійно значущих особистісних якостей в процесі навчання майбутніх педагогів.

Туристичний похід входить до складу навчальної дисципліни «Туризм та спортивне орієнтування з методикою викладання. Туристичний похід» і є складовою практичної підготовки вчителя фізичної культури.

Метою змістового модуля 3. Туристичний похід є опанування майбутніми фахівцями вміннями та професійно-педагогічними навичками зі спортивного орієнтування та туризму, необхідними для самостійної тренерсько-педагогічної, організаторської, наукової та виховної сфер діяльності.

Завдання практики:

1. Забезпечення студентів практичними знаннями, професійно-педагогічними навичками, необхідними для отримання знань та формування умінь щодо побудови навчально-тренувального процесу з туризму та спортивного орієнтування з групами різної вікової та фізичної підготовленості.

2. Оволодіння студентами навичок організації та проведення, побудови навчально-тренувального процесу з туризму та спортивного орієнтування з групами різної вікової та фізичної підготовленості.

3. Оволодіння студентами навичок організації та проведення туристичного походу.

4. Засвоєння морально-етичних норм професійної діяльності

Пререквізити: навчальної практики «Туристичний похід» корисними будуть знання, отримані студентом з матеріалів курсів, передбачених ОПП «Фізична культура» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема: «Туризм та спортивне орієнтування з методикою викладання. Туристичний похід», «Теорія і методика фізичного виховання», «Анатомія з основами морфології», «Гігієна з основами екології».

Відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична культура», проходження практичної підготовки «Туристичний похід» сприяє формуванню у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо.

ЗК 2. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність до самовдосконалення, саморозвитку та оволодіння сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 11. Здатність критично оцінювати, узагальнювати та аналізувати педагогічний досвід, застосовуючи сучасні методики й технології для розвитку фізичних якостей, удосконалення рухових навичок і формування безпечного, здоров'язбережного освітнього середовища.

ФК 13. Здатність опановувати основні види рухової активності, ефективно шукати, аналізувати й оцінювати інформацію для розв'язання педагогічних завдань, а також для особистісного та професійного розвитку, зокрема із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

Програмні результати навчання:

ПРН 9. Використовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

ПРН 13. Володіє сучасними методиками та технологіями навчання, необхідними для розвитку фізичних якостей, формування рухових умінь і навичок, гармонійному розвитку учнів, а також методами контролю та корекції їхнього функціонального й психофізіологічного стану.

ПРН 14. Знає принципи формування рухових умінь, методики навчання рухових дій у базових видах рухової активності, а також правила безпеки й профілактики травматизму.

Знання:

ПРЗ 1. Знає та уміє застосовувати на практиці основні положення фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок людей різних вікових груп, володіє засобами інтегрального гармонійного (розумового, духовного і фізичного) розвитку людини.

ПРЗ 3. Знає, як застосовувати на практиці основні вчення в галузі фізичної культури.

ПРЗ 7. Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичної культури та спорту: правила змагань.

ПРЗ 10. Знає біологічні, соціальні, психологічні та інші чинники збереження здоров'я.

Уміння:

ПРУ 10. Уміє практично використовувати документи державних і громадських органів управління у сфері фізичної культури: організувати і провести змагання з волейболу із оформленням відповідної документації.

Комунікація:

ПРК 1. Володіє прийомами спілкування і Уміє використовувати їх при роботі з колективом займаються і кожним індивідумом.

ПРК 2. Володіє прийомами формування через засоби масової інформації, інформаційні та рекламні агентства громадської думки про фізичну культуру як частини загальної культури і факторі забезпечення здоров'я.

ПРК 3. Здатний з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками.

ПРК 4. Організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

ПРК 5. Здатний розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності.

Програма практики

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Організація походу

Тема 1. Ознайомлення з повноваженнями адміністрацій, які проводять туристичні походи

– Інструктаж з питань охорони праці та техніки безпеки під час походу.

Тема 2. Ознайомлення з документами планування туристичного походу

- Вимоги щодо формування туристичних груп.
- Обов'язки та права керівника та заступників туристичної групи.
- Обов'язки та права учасників туристичної групи.
- Оформлення документації на проведення туристичного походу.

Тема 3. Проведення туристичного походу

- Групове та індивідуальне спорядження для походів різної категорії.
- Техніка та техніка пересування по маршруту.
- Організація бівуаку.
- Організація харчування туристів під час походу.
- Медичне забезпечення походу, комплектування аптечки.
- Гігієна туриста.
- Безпека під час туристичного походу.

Змістовний модуль 2. Практичне проведення походу

Тема 4. Вихід групи по маршруту «Козмечик» – г. Говерла – «Козмечик»

- Розкладання намету.
- Подолання природних перешкод.
- Приготування їжі.

Тема 5. Заняття з надання першої домедичної допомоги і транспортування потерпілого

Тема 6. Вихід туристичної групи з бівуака

- Збір спорядження.
- Прибирання.
- Організований вихід.
- Переїзд туристичної групи до місця проживання.

Змістовний модуль 3. Захист практики.

Оформлення документації практики

- 1) щоденник практики
- 2) фото-звіт

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1.	Ознайомлення із нормативно-правовими та іншими документами, які регулюють та упорядковують організацію та проведення туристичного ходу.
2.	Ознайомлення з: вимогами до групового та індивідуального спорядження для походів різної категорії; технікою пересування по маршруту; організацією бівуаку; організацією харчування туристів під час походу; медичним забезпеченням походу, комплектуванням аптечки; безпекою під час туристичного походу.
3.	Ознайомлення вимогами щодо надання першої домедичної допомоги і транспортування потерпілого
4.	Оформлення звітної документації за матеріалами практики.

Методи контролю (модуль 3 «Туристичний похід»)

Поточні види контролю: поточний контроль здійснюється методистами протягом проходження студентами практики «Туристичний похід» шляхом аналізу та оцінювання їх систематичної роботи під час проходження туристичного походу.

Підсумковий вид контролю – здійснюється у кінці проходження практики, шляхом оцінювання цілісної систематичної діяльності студентів протягом всього періоду проходження практики.

При виставленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки, якість виконання завдань змістового модуля 3, рівень оволодіння вміннями та навичками, дисциплінованість студента, якість оформлення звітної документації та час її подання.

Вид підсумкового контролю – складова підсумкового модуль контролю навчальної дисципліни «Туризм та спортивне орієнтування з методикою викладання».

Критерії оцінювання практики

Критерій оцінки – це мірило для визначення рівня засвоєння знань, умінь і навичок. Існує специфіка оцінювання окремих видів робіт (усних та письмових), але вона ґрунтується на загальних нормативах.

Оцінюється:

а) рівень теоретичної підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками;

- б) характер засвоєння матеріалу – обсяг, повнота, правильність і точність знань, рівень їх осмислення, міцність засвоєння, уміння застосовувати вивчене на практиці в стандартних та змінених умовах;
- в) ставлення до колег, акуратність, дисциплінованість студента;
- г) якість оформлення документації та час її подання.

Розподіл балів, які отримують студенти за модуль 3 «Туристичний похід»

№ з/п	Вид роботи	Максимальна кількість балів	Контроль
Навики з техніки організації та проходження туристичного походу оцінюються протягом проходження практики – всього 60 балів			
9.	Складання індивідуального плану	5	Методист
10.	Вихід групи по маршруту «Козмечик» – г. Говерла – «Козмечик» - Розкладання намету. - Подолання природних перешкод. - Приготування їжі.	5 10 5	Методист
11.	Заняття з надання першої домедичної допомоги і транспортування потерпілого	5	Методист
12.	Складати спортивні карти в туризмі та спортивному орієнтуванні; Володіти технікою спортивного туризму та орієнтування; Читати топографічні карти, знаки та орієнтуватись на місцевості; Планувати і організувати навчально-тренувальний процес із туризму та спортивного орієнтування;	5 5 5 5	
13.	Вихід туристичної групи з бівуака –Збір спорядження. –Прибирання. –Організований вихід. –Переїзд туристичної групи до місця проживання.	3 2 3 2	Методист
Документи які оцінюються на захисті практики – всього 40 балів			
14.	Звіт (фото-звіт) про проходження практики	20	Методист
15.	Оцінка студента методистом	20	Методист

Шкала оцінювання за 100 бальною системою ЄКТС та за коефіцієнтом 0,2

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за коефіцієнтом 0,2	допуск до складання екзамену
90–100	18–20	допущено
80–79	14–17	допущено
50–60	10–13	допущено

35–49	0–9	не допущено
-------	-----	-------------

«Допущено» - рівень 18–20 балів, виставляється тоді, коли студентом переважно усі завдання модуля виконані на високому рівні. Студент проявив себе організованим, сумлінним, ініціативним; користувався повагою і отримав високу оцінку методистом, здав правильно оформлену документацію у визначений термін.

«Допущено» - рівень 14–17 балів, виставляється за виконання студентом усіх завдань модуля на відповідному рівні. Студент проявив себе організованим, старанним, отримав позитивну оцінку своєї діяльності методистом; здав у визначений час правильно оформлену документацію.

«Допущено» - рівень 10–13 балів, виставляється тоді, коли в основному виконані завдання модуля, але допущені незначні порушення. Студент проявив себе організованим, але недостатньо старанним, ініціативним та самостійним; здав документацію, до якої є певні зауваження щодо оформлення. Проведено усі заходи – проходження туристичного походу й оцінені не нижче – «задовільно».

«Не допущено» - рівень 0-9 балів, без права повторного проходження змістового модуля 3, виставляється тоді, коли окремі завдання модуля виконані на незадовільному рівні. Студент проявив себе як невідповідальний, недисциплінований. Кількість виконаних завдань з позитивною оцінкою становить менше 50% від загальної кількості. Не виконав більшу частину завдань модуля, без поважної причини, пропустив більше 50% навчальних днів ознайомчої практики.

Студент, який не пройшов програму практики «Туристичний похід» або набрав менше 10 балів не допускається до підсумкового модуль контролю (складання теоретичного екзамену) з дисципліни «Туризм та спортивне орієнтування з методикою викладання». При наявності об'єктивних причин (підтвердженими відповідними документами) направляється на повторне проходження практики «Туристичний похід».

Підведення підсумків. Підведення підсумків та оголошення результатів проходження практики «Туристично похід» здійснюється на підсумковій звітній конференції (захист практики). Результати проходження педагогічної практики обговорюються на засіданні кафедри та доводяться до відома на Вченій раді факультету.

6. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «ЛИЖНИЙ ЗБІР»

Навчальна практика «Лижний збір» є профілюючим спеціальним предметом, що забезпечує теоретичну та практичну підготовку студентів до професійної діяльності тренера з виду спорту та вчителя фізичного виховання.

Метою навчальної практики «Лижний збір» є опанування майбутніми вчителями знаннями, вміннями та навичками в лижному спорті рівень яких має забезпечити викладання лижної підготовки відповідно до існуючих навчальних програм. Заняття лижним спортом спрямовані на досягнення певних результатів на основі цілеспрямованої загальної фізичної і спеціальної підготовки.

Завдання практики: набуття навичок проведення організаційних знань та вмінь в лижному спорті. Оволодіти основами знань техніки та методики навчання в лижному спорті, а також сприяння розвитку основних фізичних якостей для занять лижним спортом.

Пререквізити: навчальної практики «Лижний збір» корисними будуть знання, отримані студентом з матеріалів курсів, передбачених ОПП «Фізична культура» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема: «Зимові види спорту», «Теорія і методика фізичного виховання», «Анатомія з основами морфології», «Гігієна з основами екології», «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога», «Фізкультурно-спортивні споруди та обладнання»

Навчальний контент. Результати навчання:

Курс «Лижний збір» спрямований на формування у студентів таких компетентностей та результатів навчання:

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- здатність працювати в команді;
- здатність планувати та управляти часом;
- здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості;
- здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях;
- здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар;
- здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності.
- здатність до безперервного професійного розвитку.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична культура», проходження практичної підготовки «Лижний збір» сприяє формуванню у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;

ЗК 2. Знання і розуміння значення та змісту обраної професії; основи концепцій та базових понять у фізичній культурі і спорті, історії розвитку, основ гігієни праці;

ЗК 3. Здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема, та колективу, загалом;

ЗК 4. Здатність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації;

ЗК 5. Здатність визначати і формулювати професійні завдання, приймати обґрунтовані рішення;

ЗК 6. Здатність працювати в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють здатність до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури.

ФК 2. Здатність до володіння педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і самостійної розробки методик і технологій для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ФК 3. Здатність оволодівати базовими і новими видами фізкультурної діяльності.

ФК 4. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я дітей.

ФК 5. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.

ФК 7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

Програмові результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Здійснювати ретроспективний аналіз, критичне осмислення законів і принципів розучування рухових умінь і навичок, володіє теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності.

ПРН 2. Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу з фізичного виховання у закладах загальної середньої освіти, організувати та проводити масові фізкультурні заходи та спортивні змагання.

ПРН 3. Знає правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; володіє основними методами захисту персоналу та населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих.

ПРН 4. Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.

ПРН 5. Здатний здійснювати організацію діяльності населення з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ПРН 6. Володіє прийомами спілкування і вміє використовувати їх при роботі з колективом і кожним індивідумом.

Програма навчальної практики «Лижний збір»

Тема 1. Вступ до навчальної практики «Лижний збір», техніка безпеки, небезпека в зимовий період: переохолодження, зневоднення.

Повідомлення цілей, завдань та мети курсу. Визначення пріоритетів та ключових моментів вивчення дисципліни. Визначення належності курсу до професійної діяльності майбутніх фахівців сфери, формування актуальності, потягу та відомого засвоєння професійних знань. Техніка безпеки. Дотримання всіх заходів безпеки під час проведення лекційних та практичних занять. Техніка безпеки в людних місцях. Небезпека яка може зустрітись в зимовий період: техніка безпеки на тротуарі, проїжджій частині, падіння снігу (борульок), лавини. Профілактика та запобігання переохолодженню та зневодненню під час прогулянок, фізичних навантажень та зимових походів.

Тема 2. Техніка долання підйомів, спусків, поворотів та гальмувань.

Стійка лижника. Гірськолижна стійка лижника. Висока, середня та низька стійка лижника. Використання стійок лижника під час долання різних ділянок дистанцій (підйом, пологі ділянки, спуски) в трасовому та поза трасовому катанні. Долання підйомів (ялинкою, напівялинкою, драбинкою, лижним ходом). Повороти на лижах: переступанням, переступання з боковим проковзуванням, упором, лугом, поворот із упора на паралельних лижах, поворот на паралельних лижах. Техніка гальмувань на лижах: плугом, напівплугом, падінням, за допомогою палиць. Історія та розвиток лижного туризму в світі та Україні. Роль, значення та завдання лижного туризму у розвитку туристсько-спортивного руху в Україні. Зимовий туризм (маршрутний лижний туризм. Техніка пересування на гірських лижах. Техніка пересування на скі-турах.

Тема 3. Техніка пересування попереми́нними лижними ходами.

Техніка пересування на лижах. Техніка пересування ступаючим лижним ходом. Техніка переміщення на лижах з рюкзаком. Техніка двохкрокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції підготовленої траси. Техніка двох крокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції під час поза трасового катання. Техніка двох крокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції в підйом під час трасового та позатрасового катання. Організація тактики і техніки руху та основи орієнтування на лижах. Організація тактики і техніки руху та основи орієнтування на лижах в туризмі. Техніка подолання перешкод у лижному туризмі.

Тема 4. Техніка пересування одночасними лижними ходами.

Техніка одночасного безкрокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції. Техніка одночасного однокрокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції. Техніка одночасного двокрокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції. Техніка одночасного трьохкрокового лижного ходу. Організація безпеки під час проведення туристичних походів. Забезпечення безпеки під час організації бівуаків та при подоланні перешкод.

Тема 5. Техніка пересування ковзанярськими лижними ходами.

Техніка одночасного одно крокового лижного ходу. Техніка одночасного двохкрокового лижного ходу. Техніка поперемінного ковзанярського лижного ходу. Використання лижних ходів у спортивному орієнтуванні. Техніка долаття перешкод на лижах та без лиж. Обладнання та спорядження для спортивного орієнтування. Обладнання та спорядження для лижного туризму.

Тема 6. Організація та проведення змагань на дистанціях з лижного туризму.

Організація безпеки під час проведення змагань з лижного туризму. Забезпечення безпеки під час організації бівуаків та при подоланні перешкод Навчально-тренувальні змагання з лижного Організація безпеки під час проведення туристичних походів. Організація пошуково-рятувальних робіт під час лижного походу. Транспортування потерплого. Орієнтування на місцевістю за легендою. Особливості організації змагань на дистанціях з лижного туризму (лижне орієнтування, пошуково-рятувальний).

Зміст практичних занять

№ з/п	Теми практичних занять
1.1	<p>Тема 1. Техніка долаття підйомів, спусків, поворотів та гальмуванню.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стійка лижника. Гірськолижна стійка лижника. Стійка лижника в поза трасовому катанні. - Долання підйомів (ялинкою, напівялинкою, драбинкою, лижним ходом). Техніка гальмувань на лижах: плугом, напівплугом, падінням, за допомогою палиць. - Повороти на лижах: переступанням, переступання з боковим проковзуванням, упором, плугом, поворот із упора на паралельних лижах, поворот

	на паралельних лижах в трасовому а поза трасовому катанні. - Ступаючий лижний хід.
1.2	Тема 2. Техніка пересування попереми́нними лижними ходами. - Техніка пересування ступаючим лижним ходом. Техніка переміщення на лижах з рюкзаком. - Техніка двохкрокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції підготовленої траси. Техніка двох крокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції під час позатрасового катання. - Техніка двохкрокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції в підйом під час трасового та позатрасового катання. - Техніка попереми́нного чотирьхкрокового лижного ходу.
1.3	Тема 2. Техніка пересування попереми́нними лижними ходами. - Техніка двохкрокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції підготовленої траси та під час позатрасового катання. - Техніка попереми́нного чотирьхкрокового лижного ходу.
1.4	Тема 2. Техніка пересування попереми́нними лижними ходами. - Техніка двохкрокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції підготовленої траси та під час позатрасового катання. - Техніка попереми́нного чотирьхкрокового лижного ходу.
1.5	Тема 3. Техніка пересування одночасними лижними ходами. - Техніка одночасного безкрокового лижного ходу. Техніка одночасного однокрокового лижного ходу. - Техніка одночасного двокрокового лижного ходу. - Техніка одночасного трьохкрокового лижного ходу.
1.6	Тема 3. Техніка пересування одночасними лижними ходами. - Техніка одночасного безкрокового лижного ходу. - Техніка одночасного однокрокового лижного ходу. - Техніка одночасного двокрокового лижного ходу.
1.7	Тема 2. Техніка пересування попереми́нними лижними ходами. - Техніка двохкрокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції підготовленої траси та під час позатрасового катання. - Техніка попереми́нного чотирьхкрокового лижного ходу.
1.8	Тема 2. Техніка пересування попереми́нними лижними ходами. - Техніка двохкрокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції підготовленої траси та під час позатрасового катання. - Техніка попереми́нного чотирьхкрокового лижного ходу. Тема 4. Техніка пересування ковзанярськими лижними ходами. - Техніка виконання напівковзанярського лижного ходу (поворот) - Техніка виконання ковзанярського лижного ходу без відштовхування палиць - Техніка попереми́нного ковзанярського лижного ходу. - Техніка одночасного двохкрокового лижного ходу.
1.9	Тема 4. Техніка пересування ковзанярськими лижними ходами. - Техніка виконання напівковзанярського лижного ходу (поворот) - Техніка виконання ковзанярського лижного ходу без відштовхування палиць - Техніка попереми́нного ковзанярського лижного ходу. - Техніка одночасного двохкрокового лижного ходу. Тема 2 Техніка пересування попереми́нними лижними ходами - Техніка двохкрокового лижного ходу та його використання під час руху по дистанції підготовленої траси та під час позатрасового катання. - Техніка попереми́нного чотирьхкрокового лижного ходу Тема 3. Техніка пересування одночасними лижними ходами - Техніка одночасного безкрокового лижного ходу

	- Техніка одночасного однокрокового лижного ходу - Техніка одночасного двокрокового лижного ходу
1.10	Тема 4. Техніка пересування ковзанярськими лижними ходами (складання нормативів) Тема 3. Техніка пересування одночасними лижними ходами (складання нормативів одночасний безкрковий) Тема 2. Техніка пересування поперемінними лижними ходами (складання нормативів) Тема 5. Організація та проведення змагань на дистанціях з лижного туризму.

Методи навчання

Теоретична та практична підготовка; теоретичне, практичне та письмове виконання вимог та завдань практики; самостійна робота; індивідуальні та групові консультації.

Методи контролю

Поточні види контролю: поточний контроль здійснюється методистами протягом проходження студентами практики «Лижний збір» шляхом аналізу та оцінювання їх систематичної роботи під час проходження лижного збору.

Підсумковий вид контролю – здійснюється у кінці проходження практики, шляхом оцінювання цілісної систематичної діяльності студентів протягом всього періоду проходження практики.

При виставленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння вміннями та навичками, дисциплінованість студента, якість оформлення звітної документації та час її подання.

Критерії оцінювання практики

Критерій оцінки – це мірило для визначення рівня засвоєння знань, умінь і навичок. Існує специфіка оцінювання окремих видів робіт (усних та письмових), але вона ґрунтується на загальних нормативах.

Оцінюється:

а) рівень теоретичної підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками;

б) характер засвоєння матеріалу – обсяг, повнота, правильність і точність знань, рівень їх осмислення, міцність засвоєння, уміння застосовувати вивчене на практиці в стандартних та змінених умовах;

в) ставлення до колег, акуратність, дисциплінованість студента;

г) якість оформлення документації та час її подання.

Розподіл балів, які отримують студенти за 100 бальною системою ЄКТС

з/п	Вид роботи	Термін виконання	Максимальна кількість балів
<i>Документи, які складаються і оцінюються протягом проходження практики</i>			

<i>(всього – 60 балів)</i>			
1.	Підготовка доповіді та презентації з переліку тем теоретичної підготовки (1 презентація)	понеділок	Всього – 10 б.
2.	Складання конспекту уроку з фізичної культури (лижна підготовка) – 1 конспект уроку	вівторок	Всього – 10 б.
3.	<i>Практична підготовка</i> Техніка пересування на лижах. Техніка ковзанярських лижних ходів. Способи переходу з ходу на хід Техніка способів гальмування лижами (плугом, упором, боковим зісковзуванням). палицями, наміреним падінням.	середа	Всього – 12 б.
4.	<i>Практична підготовка</i> Техніка поворотів переступанням (з внутрішньої і зовнішньої лижі), опором, плугом, ножицями, з опору на паралельних лижах. Техніка одночасних ходів. Типові помилки в техніці одночасних ходів і їх усунення в рухах - руками, тулуба, ногами. Техніка вільного ковзання, ковзання з виштовхуванням руками, ковзання з виштовхуванням ногами.	четвер	Всього – 12 б
5.	<i>Практична підготовка.</i> Техніка підйомів та спусків з гір Взаємодія навичок і послідовність навчання окремих способів пересування на лижах: поворотів на місці, ходів, підйомів, спусків, гальмувань, поворотів у русі. Виконання контрольних нормативів	п'ятниця	Всього – 16 б
<i>Документи, які оцінюються на захисті практики (всього – 60 балів)</i>			
6.	Звіт про проходження практики (фото-звіт, відео звіт).	На захисті	12 б
7.	Щоденник практики табірною збору	На захисті	5 б
8.	Складання індивідуального плану	На захисті	5 б
9.	План конспект уроку з фізичної культури (лижна підготовка)	На захисті	3 б
10.	Оцінка студента методистом	На захисті	15 б
Загальна кількість балів – оцінка за ЄКТС 100 балів			

Система оцінювання проходження навчальної практики «Лижний збір».

Підсумкова (залікова) оцінка є сумою балів отриманих студентом за окремі види робіт під час навчальної практики «Лижний збір» тобто за поточне оцінювання за яким студент може набрати 60 балів та підсумкового контролю (захист практики) студент отримує 40 балів.

Студент, який не пройшов програму навчальної практики : Лижний збір або набрав менше 30 балів не допускається до підсумкового контролю (захисту практики). При наявності об'єктивних причин (підтвердженими відповідними документами) направляється на повторне проходження навчальної практики Лижний збір.

Шкала оцінювання ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
зараховано	A (90-100)	відмінно
зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
не зараховано	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)

«зараховано» - рівень «А» 90–100 балів, виставляється тоді, коли студентом-практикантом переважно усі завдання виконані на високому рівні. Практикант проявив себе організованим, сумлінним, ініціативним; користувався повагою і одержав високу оцінку серед студентів, методистів, керівників педпрактики; здав правильно оформлену документацію у визначений термін.

«зараховано» - рівень «В» 80–89 балів; рівень «С» 70–79 балів, виставляється за виконання студентом-практикантом усіх завдань на відповідному рівні. Практикант проявив себе організованим, старанним, одержав позитивну оцінку своєї діяльності серед студентів, учителів, методистів, і керівника педпрактики; здав у визначений час правильно оформлену документацію.

«зараховано» - рівень «D» 60–69 балів; рівень «E» 50–59 балів, виставляється тоді, коли в основному виконані завдання, але допущені незначні порушення. Практикант проявив себе як організованим, але

недостатньо старанним, ініціативним та самостійним; здав документацію, до якої є певні зауваження щодо оформлення.

Проведено усі заходи – проходження лижного збору й оцінені не нижче – «задовільно».

«Не зараховано» - рівень «FX» 35–49 балів; рівень «F» – 1-34 балів, без права повторного проходження практики, виставляється тоді, коли окремі завдання модулів виконані на незадовільному рівні. Практикант проявив себе як невідповідальний, недисциплінований. Кількість виконаних завдань з позитивною оцінкою становить менше 50% від загальної кількості. Не виконав більшу частину завдань модулів, не провів жодної підготовчої частини уроку, без поважної причини, пропустив більше 50% навчальних днів ознайомчої практики.

Питома вага оцінки (балів) кожного з видів завдань практики та роботи студента визначається виходячи з їх вагомості у практичній підготовці фахівців, структури та змісту навчальної практики : Лижний збір.

Підсумкова оцінка виставляється після повного завершення проходження навчальної практики «Лижний збір».

Підведення підсумків

Підведення підсумків та оголошення результатів проходження навчальної практики «Лижний збір» здійснюється на підсумковій звітній конференції (захист практики). Результати проходження навчальної практики «Лижний збір» обговорюються на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури та доводяться на Вченій раді факультету.

Політика щодо визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти з різновидів практичної підготовки

Відповідно до «Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (протокол № 16 від 25 листопада 2024 року) (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/>) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та/або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені

Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;

«Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf.

Інформаційні ресурси

Електронне навчання ЧНУ: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1342>

Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://surl.li/eqyfzr>

Професійний стандарт «Учитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства економіки України від Наказ № 1225 від 29 серпня 2024 року. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoiosvity>

Освітні ресурси:

– <http://www.mon.gov.ua/> (Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України);

– <http://www.apsu.org.ua> (Академія педагогічних наук України);

– <http://www.ednu.kiev.ua/> (Educational Network Ukraine. Українські інформаційні ресурси, пов'язані з освітніми організаціями, вищі навчальні заклади, докладна інформація про системи освіти найбільш розвинених країн, гранти, преса, виставки, конференції, фірми й ін.);

– <http://o-svit.iatp.org.ua> (Каталог освітніх ресурсів О-СВІТ – інформація для учнів, студентів, педагогів, науковців).